STEVEN SPIELBERG DIGITAL YIDDISH LIBRARY
NO. 02572

IN LIKHT FUN TOYRE

NATIONAL YIDDISH BOOK CENTER
AMHERST, MASSACHUSETTS

NATIONAL YIDDISH BOOK CENTER
AMHERST, MASSACHUSETTS
413 256-4900 | YIDDISH@BIKHER.ORG
WWW.YIDDISHBOOKCENTER.ORG

•

MAJOR FUNDING FOR THE
STEVEN SPIELBERG DIGITAL YIDDISH LIBRARY
WAS PROVIDED BY:

Lloyd E. Cotsen Trust
Arie & Ida Crown Memorial
The Seymour Grubman Family
David and Barbara B. Hirschhorn Foundation
Max Palevsky
Robert Price
Righteous Persons Foundation
Leif D. Rosenblatt
Sarah and Ben Torchinsky
Harry and Jeanette Weinberg Foundation
AND MEMBERS AND FRIENDS OF THE
National Yiddish Book Center

•

The *goldene pave*, or golden peacock, is a traditional symbol of Yiddish creativity. The inspiration for our colophon comes from a design by the noted artist Yechiel Hadani of Jerusalem, Israel.

The National Yiddish Book Center respects the copyright and intellectual property rights in our books. To the best of our knowledge, this title is either in the public domain or it is an orphan work for which no current copyright holder can be identified. If you hold an active copyright to this work – or if you know who does – please contact us by phone at 413-256-4900 x153, or by email at digitallibrary@bikher.org

ספר

נפלאות הבעל שם

דא ווערט דערציילט זייער שיינע און וואונדערבארע געשיכטעס. וואס האט זיך פאסירט מיט דעם געטליכען מאן. זכותו יגן עלינו. די געשיכטעס זענען ווארע אין ריכטיגע.

עס איז זייער נוצליך אז יעדער מענטש זאל זיי לעזען, צו זעהן זיין גרויסע חכמה ווי מען קאן קומען דורך תורה ומצות צו אזוי איין גרויסע מדרגה ווי דער בעל שם טוב זצ"ל איז געקומען. וואס זיין נאמען איז בעוויסט אויף דער גאנצער וועלט.

15

כל הזכויות שמורות אצל
הוצאת אמונה
© Copyright 1969 by
M. G. & J. G.

EMUNA PUBLISHING
142 Rodney Street
Brooklyn, N.Y. 11211
388-8812 — 384-0002

נפלאות הבעל שם

אַ וואונדערליכע מַעֲשֶׂה פון בַּעַל שֵׁם טוֹב הַקָדוֹשׁ וָואס דֶער רֶבִּי ר' אַבְרָהָם יְהוֹשֻׁעַ הֶעשִׁיל מֵאַפְּטָא הָאט דֶערְצֵיילְט.

דֶער בעש"ט הקדוש איז אַמָאָהל געפאָהרען מיט זיינע תלמידים און וועג איז ער דורך געפאָהרען דורך אַדאָרף לעבען בראָד און איז דאָרט איינגעשטאַנען ביי אַרענדאַר. דער אַרענדאַר האָט איהם אויף גענומען בכבוד גדול און ער האָט גימאַכט פאַר זייניט וועגען אַסעודה. איידער דער בעש"ט איז אַוועק געפאָהרין האָט ער געזאָגט דעם אַרענדאַר זאָג וואָס די פערלאַנגסט פון מיר. האָט איהם דער אַרענדאַר גיענטפערט אַדאַנק השי"ת עס פעהלט מיר גאָר ניט. איך האָב פון אייך גאָר ניט וואָס צו בעטען. האָט איהם דער בעש"ט געזאָגט איך וועל פון דיר עפיס פערלאַנגען די זאָלסט מיר ניט אָבזאָגען. האָט איהם דער אַרענדאַר גיענטפערט איך בין גרייט אייך צו בעדינען מיט מיין גוף און מיט מיין געלד האָט דער בעש"ט זיך אַנידער גיזעצט ביי דעם טיש און האָט אָבגעשריבען אַבריף און האָט איהם פערקלעבט און האָט אָהנגעשריבען דער אַדרעס לק' בראָד להפרנסי החודש מו"ה ... והרבני מו"ה ... און האָט געגעגעבען דעם בריף דעם אַרענדאַר און איהם געבעטען אַז ער אַליין זאָל דעם בריף איבער געבען. דער אַרענדאַר האָט גענימען דעם בריף ביי דעם בעש"ט און האָט איהם אריין געלייגט און בוזעם קעשינע אַריין. דער בעש"ט האָט געזאָגט אַז איך וויל שוין אַוועק פאָהרען מסתמא וועסטו מיך פאָהרען בעגלייטען? דער ארענדאַר איז גיך געלאָפין און קאַמער אַריין נעמין די פערד אַזוי ווי ער האָט זיך אראָב געבויגען צום קעסטיל ארויס נעמען די שטריק האָט ער ארויס געלאָזט פון בוזעם דעם בריף און ער האָט ניט בעמערקט. ער האָט איינגעשפאַנט די פערד און האָט בעגלייט דעם בעש"ט און איז צוריק געקומען און האָט פערגעסען פון בריף און אצייט ארום איז ער געוועזין ביי דעם בעש"ט דער בעש"ט האָט איהם גאָר ניט גיפרעגט אודות דעם בריף:

עס

עס איז פערבייי געגאנגען אצייט אין דער בע״ש הקדוש איז נפטר געווארען אין דער ארענדאר איז ארים געווארען אין ער האט פערקויפט אלעס וואס ער האט געהאט דאס איז געוועזען זיבצען יאהר נאך דעם בעל שם׳ס פטורה. דער ארענדאר האט געזוכט אפשר האט ער עפיס נאך צו פערקויפען אין האט אויס געלעדיגט דאס קעסטיל וואס דארט פלעגט ליגען די לייצען פין די פערד האט ער דער זעהן אויף דער דנאה פין קעסטעל דעם בעל שם׳ס בריעף ער האט דער זעהן דעם בריעף ער האט דערקענט זיין הייליג כתב איז ער זייער דער שראקען געווארען אין האט געזאגט וויל איך האב ניט אבגעגעבען דעם בריעף האב איך זיכער געהאט אזא עונש דאך האט ער ניט געוואלט עפינען דעם בריעף נאר ער איז גלייך געגאנגען קיין בראד. ער איז אריין געגאנגען אין בית המדרש אריין גלייך מיט אלע ארימע לייט. ער האט אהנגעהויבען זיך צי פרעגען אויף די פרנסי החודש וואס זענען געוועזען מיט צוואנציג יאה צוריק אין ער האט דערציילט און איין אלגעמיין די גאנצע מעשה דער זקן האט איהם גיענטפערט אז מיט צוואנציג יאהר צוריק איז ניט געוועזען אין בראד די פרנסים. ער האט גיפרעגט ביי אצווייטען ביי אדריטען זיי האבען איהם אלע געענטפערט אז זיי גידענקען ניט עס זאל האבין אמאהל געוועזען אין בראד אזעלכע פרנסי חודש. האט זיך איינער אהנגערופען מען מאכט היינט אגורל אויף נייע פרנסים אפשר וועלען ארויס קומען אזעלכע נעמען:

ווי זיי זענען אזוי גיזעסען אין גירעדט זענען אריין געקומען צוויי יונגליך אין בית המדרש אריין אין האבין דערציילט אז די אין די זענען געוואהרען פרנסי ע״פ הגורל ער האט גיהערט אז די זעלבע נעמען וואס שטייט אויף דעם בעל שם׳ס בריעף זיי זענען היינט געווארין פרנסי. ער האט פערשטאנען אז דאס איז ניט קיין פראסטע זאך ער האט זיך מתיעץ געוועזען מיט אזקן וואס ער זאל טוהן האט איהם דער זקן געזאגט אז ער זאל איבער געבען דעם בריעף צו די נייע פרנסים ער האט אזוי געטוהן אין איז געגאנגען אין קהל שטיב אריין אין האט געזאגט צו די פרנסי נאט אייך אבריעף פין בעל שם זיי האבין אהנגעהויבען צו לאכען זיי זענען אלט געוועזען לערך צו פינף אין צוואנציג יאהר אין פין בעל שם׳ס פטורה איז שוין זיביצעהן ווי אזוי איז דאס מעגליך? זיי האבין איהם געזאגט די ביסט משוגע דער בע״ש אין שוין נפטר געווארען ציביצען יאהר ווי איז דאס מעגליך? ער האט זיי גיענטפערט עס איז מיר אויך אווינדער אין האט זיי דערציילט די גאנצע מעשה איך וויל דעם בריעף ניט עפינען וויל ער איז דאך צו אייך עפענט איהר איהם אפשר איז עפיס דא אין איהם אתועלת. זיי הובין דעם בריעף גיעפענט אין האבין איהם געלייענט להרבני מו״ה... ולהרבני מו״ה... פרנסי החודש ומנהיגי הקהלה

דק״ק

דק״ק בראד אז דער מוכ״ז וועט צו אייך קומען זאלט איהר אייך משתדל זיין פער זיינט וועגען ער איז געוועזען כל ימיו א עושר און יעצט איז ער ארים געווארען, ע״כ זאלט איהר איהם א טובה טוהן וייל איך בעט אייך. אסימן האט איהר אז איך האב אייך געשיקט דעם בריעף. אייערע ווייבער זענען מעוברת און תיכף וועט מען אייך קומען זאגען אבשורה אז איינע האט געהאט איונגעל און די צווייטע א מיידעל. איידער זיי האבין איבער געליינט דעם בריעף איז מען זיי געקומען זאגען מז״ט אזוי ווי אין בריעף איז געשטאנען יעדער איינער האט זיך פערווינדערט אויף דעם הייליגקייט פין בעש״ט און דער מענש איז רייך געווארין יעדער איינער האט איהם געבען א שעהנע נדבה און די פרנסים האבין זיך משתדל געוועזען פער זיינט וועגען און ער איז נתעשר געווארין:

נאך א ווינדערליכע מעשה פין בעש״ט הקדוש פין זיין נסיעה קיין ארץ ישראל.

דער בעש״ט האט געוואלט פאהרען קיין ארץ ישראל איז ער געפאהרען ביז קאנסטאנטינאהל מיט זיין טאכטער און מיט הרב ר׳ הירש סופר עס איז אויס געקומען דארט צו זיין פסח און וייל קיינער האט איהם ניט גיקענט האט ער געליטען הונגער עס איז שוין געוועזען ערב פסח און ער האט ניט געהאט אפילו איין פרוטה און ניט קיין מצות און ניט קיין וויין. ווען זיין טאכטער האט גיפרעגט וואס וועט מען עסין יו״ט? האט ער איהר גיענפערט השי״ת וועט אינז מזמין זיין. ער איז גיזעסען אגאנצע טאג אין בית המדרש און גילערענט. פאר נאכט איז אהנגעקומען א מענש פין פוילען און איז צו געפאהרען און דער גאס אריין ווי דער בע״ש האט געוואהנט און האט זיך גיפרעגט ווי וואהנט דא ר׳ ישראל ב״ר אליעזר מפוילין מען האט איהם געזאגט אז ער וואהנט און דער גאס. מען האט איהם אריין געוויזען צום בע״ש און שטיב אריין. ער איז אריין געקומען מיט זיין ווייב און ער האט גיפרעגט דעם בעל שם׳ס טאכטער צו ער וועט דא קענען זיין בעזאמען מיט איהר פאטער יו״ט ער האט געהאט מיט זיך אלעס וואס מען דארף אויף פסח כיד הגבירים. האט זי איהם גיענטפערט מיין פאטער איז און בית המדרש און איהר וועט דא קענען זיין יו״ט ער וועט ניט מקפיד זיין ער וועט בעשטעהן ער האט געהייסען זיינע משרתים זיי זאלען אראב נעמען פון דער פיהר אלע פעק און מען האט גיגרייט צום טיש מיט שעהנע כלים און צו געגרייט כל

צרכי

צרכי הסדר מצה שמירה. אַלעס און בעסטען אָרדניג מען האָט אָהנגעצינדען גרויסע ליכט און זיי האָבען געוואַרט אויף דעם בעל שם טוב ביז ער וועט קומען פון דאַווינען ביינאַכט דער בעש"ט איז אַהיים געקומען פון דאַווינען האָט האָט ער תיכף געמאַכט קידוש און האָט אָבגעריכט דעם ערשטען האַלבען סדר דער נאָך האָט ער געגעבען שלום דעם אורח דעם גביר און האָט זיך מיט איהם געפרייט און האָט געזאָגט צו איהם איך וויים צוליעב וואָס די ביסט צו מיר געקומען די האָסט ניט קיין קינדער לכן וויל די האָסט מיך מחיי גיוועזין שוועהר איך דיר אַז דיין ווייב וועט דיר געבאָהרען אַזוהן דער מענש האָט זיך שטאַרק דערפרייט און האָט געזאָגט צים בעש"ט איך וועל אייך אַוועק געבין אַהאַלב פערמעגען מיינס אויב איך וועל האָבען אַזוהן. תיכף האָט דער בעש"ט גיהערט אַקרוג בשמים אַז ישראל בן אליעזר האָט אָהנגעוואורען זיין עולם הבאָ וויל דער מענש איז געוועזען אַעקר בטבע און דורך זיין שבועה האָט מען בעדאָרפען משנה זיין די טבע האָט זיך דער בעש"ט זייער דערפרייט אין האָט געזאָגט יעצט וועל איך זיכער דינען צו השי"ת אָהן שום פניי אַפילו לשם עולם הבא אויך ניט (וויל די צדיקים דינען גאָט ניט וויל זיי וועלען האָבען עולם הבאָ אַזוי ווי און פרק שטעהט „הוי כעבדים המשמשים את הרב שלא ע"מ לקבל פרס" איהר זאָלט דינען גאָט ניט וויל איהר נעמט שכר דאָס הייסט וואָס איהר וועט האָבען עולם הבאָ נאָר מען דאַרף דינען גאָט וויל מען האָט איהם ליעב אין צי דעם מענש האָט ער געזאָגט איך האָב דיר צי געזאָגט וועט זיכער מקוים ווערען אין וויל ער האָט זיך געפרייט אַז ער וועט קענען דינען גאָט ב"ה אָהן אַשום פניי האָט ער גיהערט אַכרוז בשמים אַז מען האָט איהם צוריק געגעבען אַלע זיינע זכיות. דער מענש איז ביי איהם געוועזן די צוויי טעג פסח אין איז אהיים געפאָהרען. מסתמא האָט ער איבער געלאָזט דעם בעש"ט אַסך געלד:

ווי דער מענש איז אַוועק געפאָהרען האָט דער בעש"ט געזאָגט צי ר' הירש סופר אַז ער וויל אַריין פאָהרען קיין ארץ ישראל אין זענען געגאַנגען צים ים האָבין זיי ניט געטראָפען קיין שיף האָט דער בעש"ט געזאָגט צי ר' הירש סופר איך וועל פערשפרייטען מיין פאַטשיילע אויף דעם ים אין מיר וועלען זיך אויף זעצען אויף איהר אין מיר וועלען פאָהרען נאָר זאָלסט זיין נזהר צי טראַכטען דעם שם זאָלסט איהם ניט אַראָב לאָזען פין דיין געדאַנק אַפילו אַרגע טאָמער וועסטו אָב לאָזען דעם שם זענין מיר אין אַ סכנה. נאָר איך וויל פאָהרען קיין ארץ ישראל מיט מסירת נפש אויב די קענסט דיך דאָס אינטער נעמען קענען מיר שוין פאָהרען. ר' הירש האָט זיך ניט געוואָלט אינטער נעמען ער האָט ניט געוואָלט איינשטעלען דעם בעש"ט מיט דער טאָכטער אין זיך אין אַסכנה. זיי האָבין געמוזט דינגען אַשיף. אין דעם ערשטען טאָג חול המועד

פסח

פסח זענען זיי אריין געגאנגען אין דער שיף אריין. האט זיך באלד געמאכט אשטורם ווינד אין האט פערטראגען די שיף פין וועג. צוויי טעג זענען זיי געפאהרען אהן א וועג. עס איז זיי זייער שלעכט געוועזען זיי האבין שטארק תפלה געטוהן. אויף דעם דריטען טאג זענען זיי געקומען צי איין אינזעל זיי זענען ארויס געגאנגען אויף דעם אינזעל אין זענען אוועק געגאנגען ווייט פין דער שיף אין זיי האבין ניט געוויסט דעם וועג צוריק צי געהן צי דער שיף זיי האבין זיך ארים געדרייט זיי האבען געזיכט דעם וועג צי דער שיף. דער ווייל איז זיי בעפאלען גזלנים וואס זיי האבין ניט פערשטאנען זייער לשון. די גזלנים האבין זייא געבינדען אין זייא האבין גענימען שארפען מעסערס כדי זיי זאלען זיי שחטין. דערווייל זענען די גזלנים הינגעריג געווארען אין האבין זיך גיזעצט עסין. האט ר׳ הירש געזאגט צים בע״ש רבי וואס שווייגט איהר אויף די זאך? האט איהם דער בע״ש גיענטפערט איך ווייס גאר ניט וואס צי זאגען איך גידענק גאהר ניט מען האט ביי מיר צי גענימען אלע כוחות אפשר גידענקסט די עפיס? קאנסטו די מיר זאגין האט ר׳ הירש געזאגט איך האב אויך אלעס פערגעסין איך גידענק נאר דעם אלף בית. האט איהם דער בע״ש גיזאגט זאג מיט מיר דעם אלף בית. ר׳ הירש האט אהנגעהויבען צו זאגען מיט דעם בע״ש דעם אלף בית. דער בע״ש האט נאך געזאגט די ווערטער מיט גרויס התלהבות און ער האט בעקומען צוריק זיינע מדריגות ווי פריהר פלוצלינג האט מען דערהערט אפייף פון אקאפיטאן וואס איז אהער געקומען מיט זעלנער כאפין די גזלנים און האט זיי אויף געבינדען און האט זיי אריין גענימען און א שיף אריין און זיי זענען אריין געקומען שבועי של פסח צוריק קיין קאנסטאנטינאפעל האט דער בע״ש גיזעהן אז מען לאזט איהם מן השמים ניט פאהרען קיין ארץ ישראל איז ער נאך פסח צוריק אהיים געפאהרען זי״ע ועכי״א:

א וואונדערליכע מעשה פון בעל שם טוב הקדוש זצ״ל.

דער בעש״ט איז אמאהל ארויס געפאהרען פון דער היים דיענסטאג פארנאכט זיי זענען אזוי געפאהרען אגאנצע נאכט און מיטוואך אגאנצע טאג זיי זענען אב געפאהרען אגרויסען מהלך אזוי ווי מיר ווייסען אז ער פלעגט אב פאהרען זייער ווייט און אקורצע צייט. עס האט קיינער ניט געוויסט די כונה פון זיין פאהרען מיטוואך האלבע נאכט זענען זיי אהנגעקומען און איין דארף אריין זיי זענען אריין געפאהרען צו איין ארענדאר בעכטיגען. דער ארענדאר האט זיי ניט גיקענט ער האט זיי גיפרעגט ווי זיי פאהרען האט איהם דער בע״ש גיענטפערט אז ער

איז

איז א גרויסער בעל דרשן און ער האט געהערט אז און בערלין וועט פרייטאג זיין אחתונה ביי אגרויסען גביר ע״כ פאהר איך אויף דער חתונה. האט דער ארענדאר צו זיי געזאגט איהר מאכט מיט מיר לצנות פון דאנען ביז בערלין איז מעהר ווי פיפציג מייל ווי אזוי וועט איהר אהין אהנקומען אויף שבת? האט איהם דער בע״ש געענטפערט איך וועל זיכער זיין אויף שבת אין בערלין ווייל איך האב גוטע פערד דער ארענדאר האט פון איהם געלאכט דער בע״ש האט אבער געזאגט אז בלי ספק וועט ער זיין אין בערלין אויף שבת. האט זיך דער ארענדאר מיישב געוועזען איך דארף צו פאהרען צוואנציג מייל פון דאנען האט ער געזאגט צום בע״ש איך דארף צו זיין אין בערלין אפשר וועט איהר מיך אויף נעמען אויף אייער פיהר ער האט ביי זיך געטראכט דער בעל דרשן וועט דאך זיכער ניט אהנקומען קיין בערלין אויף שבת אפשר וועט ער קענען אהנקומען אויף שבת ביז צו דעם ארט וואס ער ברויכט דער בע״ש האט איהם געענטפערט אז ער וועט איהם מיט נעמען!

דאנערשטאג אין דער פריה האט זיך דער בע״ש ניט געאיילט. ער האט זיך געלאסען אבגעדאווינד און האט זיך געהייסען קאכען אהנבייסען. דער ארענדאר האט איהם געפרעגט איהר דארפט דאך פאהרען אזא ווייטע רייזע און איהר איילט אייך גאהר ניט האט איהם דער בע״ש געענטפערט זארג ניט מיר וועלין מארגען און דער פריה זיין און בערלין די זאך איז ביי דעם ארענדאר געוועזען אוונדער ער האט געזאגט ער מיז מיט פאהרען און זעהן וואס דא וועט זיין. דאנערשטאג פארנאכט האט דער בע״ש געהייסען איין שפאנען די פערד און זיי האבען זיך אויף געזעצט און זענען געפאהרען אגאנצע נאכט אזו ווי עס איז טאג געווארען האט ער זיך אומגעקוקט האט ער ארויס געזעהן די הייזער פון בערלין דער ארענדאר האט זיך געווינדערט זיי זענען אריין געקומען קיין בערלין גאנץ פריה. דער בע״ש איז איינגעשטאנען אויף איין אכסניא ווייט פון דעם גביר וואס האט חתונה געמאכט. צוועליף אזייגער איז געווארין ארעש און שטאדט דיא כלה איז פער חלשת געווארען און מען קען זי ניט דערמינטערין בשום אופן אלע דאקטוירים האבען זי מייאש געוועזען. דער וואס איז געקומען מיט דעם בע״ש איז געלאפען זעהן וואס עס טהיט זיך ביי דעם גביר ער האט נעזעהן ווי די כלה ליגט טוידט און דער פאטער דרעהט זיך אום אין שטיב און ווייינט איז ער צו געגאנגען צום מחותן און האט איהם געזאגט איך בין היינט געקומען קיין בערלין מיט אבעל דרשן אווינדערליכער מענש און ער האט איהם דערציילט די ווייטע רייזע וואס זענען אבגעפאהרין און דער איינער נאכט רופט איהם אהער און זאגט איהם צו אז איהר וועט איהם גוט בעלוינען אפשר וועט ער קענען היילין אייער טאכטער. ווייל ער האט געזאגט אז ער איז אבקי ברפואות. דער גביר איז תיכף געלאפען צום

בע״ש

בע״ש און האָט איהם גערופען צו זיך. דער בע״ש איז מיט איהם געגאַנגען און די כלה איז תיכף דורך זיין תפלה געזונד געוואָרען און ער האָט שוין געהאַלטען שבת און בערלין און תיכף נאָך שבת איז ער אַהיים געפאָהרען

בכבוד גדול אַלע מענשען פון שטאָדט זענען איהם געגאַנגען בעגלייטען: דער בע״ש איז אַוועק געפאָהרען פון בערלין און איז געפאָהרען דריי טעג

רצופים דיענסטיג ביינאַכט זענען זיי אַריין געקומען און אַ דאָרף אַריין צו אַקרעטשמי דער בעל הבית פון דער קרעטשמי האָט ניט געקענט דעם בעל שם טוב הקדוש זיי זענען אַריין געקומען און האָבין גיפרעגט דעם בעל הבית צו זיי וועלען קענען ביי איהם נעכטיגען? ער האָט זיי געענטפערט ניין! זיי האָבען גיזעהן אַז דער בעל הבית איז זייער טרויריג און עס ברענט זיך אַסך ליכט ביי איהם און שטיב. דער בע״ש האָט איהם גיפרעגט וואָס ער איז אַזו צורידערט און פאַר וואָס עס ברענט זיך ביי איהם אַזוי פיהל ליכט? האָט איהם דער בעל הבית גיענטפערט וואָס וועט שוין זיין אַז איהר וועט וויסען וועט איהר דען מיר קענען העלפין פון מיין אומגליק וואָס האָט מיך געטראָפין, אַזאַ אומגליק וואָס האָט מיך געטראָפען האָט נאָך קיינימען ניט געטראָפען דער בע״ש האָט איהם מפציר געוועזען ער האָט איהם דערציילט אַז די נאַכט איז ביי איהם אַ וואָך נאַכט מאָרגען דאַרף ביי איהם זיין אַברית. און דאָס פינפטע יונגעל וואָס אַזוי ווי עס קומט האַלבע נאַכט און דער וואָך נאַכט שטאַרבט דאָס קינד אָהן אַ שום שלאַפקייט יעצט איז שוין ניין אַזייגער האָב איך מורא עס זאָל ח״ו דעם קינד ניט טרעפען גלייך ווי אַלע קינדער. האָט איהם דער בע״ש געזאָגט די זאָלסט גאָר ניט קיין מורא האָבען גרייט דיך צו אויף מאָרגין צום ברית וואָרין איך בעש״ט בין דיך מבטיח אַז דאָס קינד וועט לעבען. עס איז פערביי געגאַנגען די נאַכט דאָס קינד האָט גילעבט מען האָט זיך צו גיגרייט צום ברית און מען האָט מכבד געוועזען דעם בע״ש ער זאָל זיין סנדק מען האָט דאָס קינד מל געוועזען כדת. נאָך דעם ברית האָט דער בעל הבית געבעטען דעם בע״ש ער זאָל וואַרטען אַ ביסעל ער וועט מאַכין אַ סעודה נאָר ער מיז פריהער געהן צום פריץ איהם טראָגען לעקעך ווייל דער פריץ איז זייער אַ שלעכטער מענש האָט ער פאַר איהם מורא. האָט איהם דער בע״ש צו געזאָגט אַז ער וועט וואַרטען. ווי דער בעל הבית איז אַריין גיקומען צום פריץ איז ער גילעגען אויף זיין בעט שלאַף מיט פיעל צייכענס אויף דעם פנים פון קלעפ. דער פריץ האָט איהם זייער שעהן אויף געגומען מעהר ווי שטענדיג און האָט איהם געפרעגט ווער איז דאָ ביי דיר? ער האָט איהם דערציילט אַז נעכטין ביינאַכט איז צו איהם געקומען אַ יוד פין פוילין ער זעהט אויס אַ איש נכבד ער האָט מציל געוועזען מיין קינד פין טוידט. האָט איהם דער פריץ געזאָגט געה אַהיים אין זאָג דיין אורח אַז איך

רוף

רוף איהם ער זאל צו מיר קומען. דער בעל הבית איז אהיים געגאנגען מיט
שרעק ער האט מורא געהאט אפשר וועט דער בעש"ט עפיס ליידען פון דעם
איז ער צו געגאנגען צום בעש"ש און איהם איבער געבעטין ער זאל ניט ביז זיין
אויף איהם און האט איהם דערציילט אז דער פריץ רופט איהם און דער בעל
הבית האט א עצה געגעבען דעם בעש"ש אז ער זאל שיקען זיין משרת מיט
תשובה צום פריץ דאס ער האט ניט קיין צייט ער דארף תיכף אוועק פאהרען:
דער בעש"ט האט געענטפערט דעם בעה"ב איך האב גאהר ניט קיין מורא
פאר איהם. תיכף נאך דער סעודה איז דער בעש"ש געגאנגען צום פריץ.
האט דער פריץ געזאגט צום בעש"ש אויב די ווילסט זיך פרובען מיט מיר און
כישוף ווער עס איז שטארקער ווארט ביז איך וועל געזינד ווערען וועלען מיר
זעהן ווער עס איז שטארקער (ווייל דער פריץ איז געוועזען א גרויסער מכשף
און ער פלעגט מיט כשוף צו הרגנען דעם ארענדארס קינדער) דער בעש"ט האט
איהם געענטפערט איך בעשטעה. נאר יעצט מוז איך אוועק פאהרין אויף דעם
טאג... זאלסטו דיר איינזאמלען דיינע חבירים און איך וועל איינזאמלען מיינע
תלמודים וועלען מיר זעהן ווער עס איז שטארקער. נאר די זאלסט וויסען אז
איך בין ניט קיין מכשף נאר איך בין א באהאלטענער מענש אבעש"ש איך האב גאר גיט
קיין מורא פאר כישוף. מען האט בעשטימט אטאג וואס זיי זאלען זיך צו זאמען
קומען. דער בעש"ש האט איינגעזאמעלט זיינע תלמידים און איז געקומען צו
פאהרען אויף דעם בעשטימטען טאג. זיי זענען ארויס געגאנגען אוף אפלאץ
דער בעש"ש האט געמאכט אויף דער ערד צוויי קיילכיגע צייכענס און האט זיך
געשטעלט אין אינטערשטן צייכען און די תלמידים זענען געשטאנען אין ערשטן צייכען
דער בעש"ש האט אהנגעזאגט זיינע תלמידים זיי זאלען קוקען אוף זיין פנים אויב
זיי וועלען זעהן אין זיין פנים אהשתנות זאלען זיי מהרהר בתשובה זיין און זאלען ניט
מסיח דעת זיין פון איהם קיין איין רגע דער פריץ מיט אלע מכשפים האבען
זיך אויך געמאכט אצייכען און דער ערד און האבען זיך אנידער גישטעלט אקייגען
דעם בעש"ש מיט זיינע תלמידים. דער פריץ האט מיט כישוף אהנגערייצט אוף
דעם בעש"ש ברענדיגע שלאנגען און פיהל ווילדע חיות זיי זענען גיגאנגען מיט
א רעש אפען די מיילער נאר איינצושלינגען ווי זיי זענען צו געקומען לעבין
ערשטען צייכען איז אויס זיי גאר נישט געווארען אזוי האט דער מכשף געטוהן
עטליכע מאהל יעדען מאהל אנדערע מיני חיות אהנגערייצט אויף דעם בעש"ש
און זיי האבען ניט גיקענט מעהר צו געהן נאר ביז צום ערשטען צייכין. נאך
דעם האט דער מכשף זיך געשטארקט מיט אלע קרעפטען און האט אהנגעשיקט
אויף דעם בעש"ש אסטאדע ווילדע חזירים און זיי האבען געווארפען פייער פון
זייערע מיילער און זיי זענען אדורך געגאנגען דעם ערשטען צייכען די תלמידים
האבען געזעהן א השתנות און בעל שם'ס פנים האבען זיי מהרהר בתשובה

געוועזן

געוועזען און אזוי ווי זייא זענען צו געקומען צום צווייטען צייכען איז פר־ זיי ניט געבליבען קיין זכר אזוי האט דער פריץ געטוהן דריי מאהל און עס האט איהם גאר ניט געהאלפען. ווי דער פריץ האט גיזעהן אז ער קען מיט דעם בע״ש זיך ניט קיין עצה געבען ער קען איהם גאר ניט טוהן איז ער צוגעגאנגען צום בע״ש און איהם געזאגט יעצט זעה איך אז איך קען דיר גאר ניט טוהן יעצט מעגסטו מיך הרגנין ווייל איך זעה אז די קענסט מיך הרגנין איך קען זיך ניט ווערין קייגען דיר. האט איהם דער בע״ש געזאגט איך האב דיר שוין געזאגט אז איך בין ניט קיין מכשף נאר א בעל שם ווען איך זאל געוועזען וועלין וואלסטו נאך געוועזען טוידט דאמאלס ביינאכט ווען די האסט געוואלט הרגנין דאס קינד. נאר איך האב דיך געלאזט לעבען כדי די זאלסט וויסען אז עס איז דא א גאט אויף דער וועלט אז די מענשען וואס זיי דינגען איהם באמת האבין ניט קיין מורא פאר קיין כישוף און כדי די זאלסט זעהן גאטס כח און איך זאל זיך ניט ביי דעם אהנשטרענגין הייב אויף דיינע אויגען צום הימעל וועסטו זעהן וואס גאט קען. דער מכשף האט אזוי געטוהן און האט אויף געהויבען די אויגען צום הימעל זענען צו געפלויגען צוויי פייגיל און האבען איהם אויס גיקלעכערט ביידע אויגען און איז בלינד געווארען כן יאבדו כל אויביך ד׳:

א וואונדערליכע מעשה פון בעל שם טוב הקדוש וואס מען האט איהם מן השמים געהייסען פאהרען אין איין דארף אריין זיך לערנען ביי איוד די מדה פון בטחון;

דעם בעש״ט האט מען געהייסען פאהרען צו אדארפס מאן זיך פון איהם לערנען די מדה פון בטחון דער בע״ש האט מיט גענימען זיינע תלמידים און איז מיט זיי געפאהרען אין דארף אריין זיי זענען אריין געפאהרען צו דער יוד ער האט געהאט אקרעטשמע. דער בעל הבית האט זיי שעהן אויף גענימען ער איז שוין געוועזען א איש זקן ונשוא פנים ער האט זיך מיט זיי געפרייד זיי האבין זיך גישטעלט דאווינען אין מוטען דאווינען איז אריין געקומען אשליח פין פריץ און האט גענעבען דריי קלעפ אין טיש אריין מיט אשטעקעל און איז אוועק געגאנגען זיי האבין ניט געוויסט אויף וואס דאס קלאפען בעדייט זיי האבין געקוקט אויף דעם בעל הבית. ער איז אבער געוועזין פרייליך אזוי ווי פריהער. נאך דעם דאווינען איז ער ווייטער אריין געקומען און ווייטער

געגעבען

געגעבען דריי קלעפּ אין טיש אַריין אין איז ווייטער אַוועק געגאַנגען אין דער בעל הבית האָט זיך גאָר ניט וויסענדיג געמאַכט. דער בע״ש האָט גיפרעגט דעם בעל הבית וואָס די קלעפּ בעדייטען האָט איהם דער בעל הבית געענטפערט אַז דאָס איז אַ סימן אַז מען דאַרף היינט אַריין טראָגען די ראַטע אין אויב נאָך די דריטע דריי קלעפּ אַז מען טראָגט ניט אַריין דאָס געלד זעצט ער איין דעם אַרענדאר מיט זיין בני בית אין תפיסה אַריין. האָט דער בע״ש געזאָגט צים בעל הבית מיר זעהט אויס אַז די האָסט דאָך דאָס געלד איז דעך גלייכער די זאָלסט געהן פאַר דעם עסין אין מיר וועלען וואַרטען מיט דעם עסין ביז די וועסט צוריק קומען האָט דער בעה״ב גיענטפערט לע״ע האָב איך אַפילו קיין פרוטה נאָר מסתמא וועט מיר השי״ת מזמין זיין מיר וועלען פריהער עסין אין נאָך דעם וועל איך געהן צים פּריץ איך האָב נאָך צייט דריי שעה זיי האָבין זיך גיזעצט עסין אין האָבין מאריך געוועזען ביי דעם עסין דערווייל איז אַריין געקומען דער שליח פין פּריץ אין ווייטער געגעבען דריי קלעפּ. דער בעל הבית האָט זיך גאָר ניט דער שראָקען. אין האָבען געלאַסען אָב געגעסען אין אָב געבענשט נאָך דעם האָט זיך דער בעה״ב אָהנגעטוהן די שבת דיגע מלבושים אין האָט געזאָגט יעצט וועל איך געהן אָב טראָגען דעם פּריץ די ראַטע. דער בע״ש האָט איהם גיפרעגט צי ער האָט שוין געלד ? האָט ער איהם גיענטפערט אז לע״ע האָט ער ניט אפילו קיין פּרוטה. נאָר השי״ת וועט איהם מסתמא תיכף מזמין זיין אין איז גלייך געגאַנגין צים פּריץ דער בע״ש מיט זיינע תלמידים זענען געשטאַנען אין איהם נאָכגעקוקט זיי זאָלען זעהן וואָס עס וועט דאָ זיין:

דיי האָבען געזעהן ווי ער געהט גלייך אין הויף אַריין און עס איז איהם אַקעגען געקומען אַ פיהר און די פיהר האָט זיך אָב געשטעלט און דער אַרענדאַר האָט גירייד מיט דעם מענש פון דער פיהר נאָך דעם איז ער אַוועק גיגאַנגין פון דער פיהר אין די פיהר איז ווייטער גיפאָהרען און זיי האָבען גוט גיזעהן אַז ער האָט ביי דעם מענש פון דער פיהר גאָהר ניט גענימען נאָך דעם האָט זיך די פיהר ווייטער אָבגעשטעלט און מען האָט צוריק גערופען דעם אַרענדאַר און מען האָט איהם געציילט געלד. דער אַרענדאַר איז זיך געגאַנגען צום פּריץ און די פיהר איז צו געפאָרען צו דער קרעטשמי. דער בע״ש האָט גיפרעגט דעם מענש פון דער פיהר וואָס ער האָט גירעדט מיט דעם בעל הבית האָט ער איהם גיענטפערט איך האָב ביי איהם געדינגען יי״ש וואָס ער וועט מאַכין און קומענדיגען ווינטער. צום ערשטען האָב איך זיך ניט גיקענט מיט איהם אויסגלייכען און האָב איהם געלאָזט ווייטער געהן נאָר ווי איך האָב געזעהן אַז ער דאַ״ט זיך ביי זיינ׳ס האָב איך איהם צוריק גערופען און האָב איהם געגעבען וויפיעל ער האָט געוואָלט. האָט דער בע״ש געזאָגט צו זיינע תלמידים

זעהט

זעהט ווי גרויס דער כח פון בטחון איז אַז דער וואָס פאַרזיכערט זיך באמת אונ השי״ת דעם העלפט ער. מיר זאָלען זוכה זיין געהאָלפען צו ווערען מיט אַ ישועה כללות בקרב אמן:

דאָ ווערט דערציילט ווי אַ מענש ברויכט צו האָבען מדת הַבִּטָּחוֹן.

דער רבי ר׳ מכילע זאַלטשיבער האָט אַמאָהל געשטראָפט אַמענש פאַר וואָס ער האָט ניט קיין בטחון אונ גאָט ב״ה. דער מענש האָט זיך מתנצל געוועזען אַז ער פערזיכערט זיך אונ השי״ת. האָט איהם דער רב גיענטפערט אויב די ווילסט וויסען וואָס מען מיינט בטחון וועל איך דיך שיקען צו אַ איש פשוט אונ ביי איהם וועסטו דיך לערנען ווי אַזוי צו זיין אַבעל בטחון. דער מענש איז בעשטאַנען. אונ דער רבי האָט איהם געגעבען אויף הוצאות אונ איהם געהייסען פאָהרען קיין באַרדיטשוב צו אַ גביר אונ ער זאָל דאָרט זיין ער זאָל זאָגען דעם גביר אַז דער רבי האָט איהם געהייסען ביי איהם האָבען סטאַנציע אונ ביי איהם וועסטו דיך לערנען בטחון נאָר זאָלסט דיך גוט צו קוקען וויל ער איז אַבעהאַלטינער מענש. דער מענש האָט אַזוי געטוהן אונ איז געפאָהרין קיין באַרדיטשוב אין איז אַריין געגאַנגען צי דער גביר. דער גביר האָט איהם שעהן אויף גענימען אין האָט איהם אָב גגעגעבען אַ בעזינדער חדר אין האָט איהם געזאָגט די קענסט ביי מיר זיין ווי לאַנג די דאַרפסט וועל איך דיר געבען אַלעס וואָס די פערלאַנגס דאָ? האָט איהם דער מענש גיענטפערט איך דאַרף דאָ זיין עטליכע טעג וועגען אַדבר נסתר וואָס דער רבי האָט מיך געשיקט. דער מענש איז געוועזען ביי דעם גביר אַ גאַנצע וואָך אין האָט גאָר ניט געזעהן. ער האָט געזעהן ווי ער פיהרט זיך ברייט אַזוי ווי עס פאַסט פאַר אַגביר אין ער האָט אַגרויסען מסחר אין אַלע טאָג קומען צי איהם מענשען מיט וועקסלין אין ער בעצאָהלט יעדערין צי דער צייט. דער מענש האָט זיך זייער אונ זייער געווינדערט. ער האָט ביי איהם נישט אָהנגעזעהן קיין שום מידה פין בטחון ער האָט געזעהן אַז ער איז אַ גרויסער עושר אין האָט פיל משרתים אין אַ נאמן אין מען פיהרט דאָס געשעפט אויף אַ גרויסען אופן. נאָר איין זאַך האָט ער בעמערקט. ער האָט גיזעהן אַז אַלע שליסלין פין אַלע חדרים גיט ער איבער די משרתים נאָר איין שליסעל פין איין חדר האַלט ער אַליין

ער

ער גיט איהם ניט איבער קיינים . האט דער מענש גיפרעגט די משרתים וואס האלט דארט דער גביר אין דעם חדר וואס ער געטרויט ניט דעם שליסעל קיינעם ? האבין די משרתים גיענטפערט אז אין דעם חדר האלט ער זיין געלד אין ער לאזט קיין שים מענש אהין ניט אריין גיהן . אין אויך האט דער מענש גיזעהן אז דער גביר איז אגרויסער בעל צדקה אז לויט זיין געדאנק צי טיילט ער מעהר וויפיעל ער פערדינט . דער מענטש איז ארום געגאנגען א גאנצע וואך מבולבל ער האט ביי זיך געטראכט וואס קען איך זיך דא אויס לערנען אמת דער גביר איז טאקע א גרויסע בעל בטחון אבער וואס קען איך זיך פין איהם אויס לערנען צי טיילען אזוי פיהל צדקה ווי אזוי איז מיגליך איך בין דאך א ארימאן אין האב אפילו ניט קיין געלד פין מיינט וועגען אויף עסין :

דער מענש האט זיך ניט גיקענט איינהאלטין אין האט געזאגט צי דעם גביר איך מוז אייך זאגען וואס איך בין צוא אייך געקומען . דער רבי האט מיך געשיקט צי אייך לערנען די מידה פין בטחון ע"כ בעט איך אייך איהר זאלט מיר זאגען דעם אמת ווייל פיהל יגיעה האב איך געהאט ביז איך בין געקומען צי אייך. דער גביר האט איהם אריין געפיהרט אין דעם פערשלאסענים חדר אריין און האט פערשלאסען די טהיר און האט איהם געזאגט קוק דיך איין און מיין חדר אין זיך גיט אין אלע בעהאלטינע ערטער דא איז מיין אוצר אין פין דעם אוצר בעצאהל איך אלע מיינע חובות אין די צדקות וואס די זעהסט וואס איך טוה . דער מענטש האט געזיכט אין דעם גאנצען חדר ער האט נאר געזעהן אשטיהל מיט אטיש מיט אקעסטיל דער גביר האט גיעפענט דאס קעסטיל אין איהם געוויזען אז עס ליגט נאר בלויז וועקסלין אין א ביך פין צדקה . און האט איהם געזאגט מיין בני בית רעכינען זיכער איך האב דא און דעם חדר אגרויסען אוצר וואס איך שעפ פון איהם געלד אבער באמת האב איך גאר ניט נאר מיין בטחון איז גרויס צו השי"ת אז איך דארף צו צאהלען אוועקסיל פערשליס איך זיך און דעם חדר און זאג רבש"ע כך וכך געלד דארף איך היינט האבען און איך פערזיכער זיך און דיר אז די וועסט מיר מזמין זיין און השי"ת איז מיר טאקי מזמין און די זעהסט דאך מיין בעדערפיניש עס האט קיין מאהל ניט ביי מיר גענעכטיגט קיין געלד . ביינאכט אז עס בלייבט מיר איבער געלד צו טייל איך עס אוועק צדקה און מארגען העלפט מיר גאט ווייטער , און איך ווייס אז ניט אומזוסט האט דיך דער רבי געשיקט צו מיר . ביי מיר קענסטו דיך לערנען בטחון ווייל איך פער לאז מיך אויף גאט . העלפט מיר גאט :

אזוי ווי זיי זענען געוועזען פערשלאסען און חדר האט מען אהנגעקלאפט און דער טיהר איז דער גביר ארויס געגאנגען האט איהם זיין נאמן געוויזין

אוועקסיל

אַוועקסיל פון אַפּריץ און איהם געזאָגט אַז דער שליח וואַרט אויף געלד האָט ער געהייסען זאָגען דעם שליח אַז ער זאָל קומען פאַר נאַכט וועט ער בעקומען זיין געלד. דער גביר איז צוריק אַריין געגאַנגען און חדר אַריין און האָט געזאָגט צום אורח יעצט איז מיר אָהנגעקומען צו צאָהלען אַוועקסיל פון דריי טויזינד רו"כ און איך פערזיכער זיך און גאָט אַז פאַר נאַכט וועל איך מסלק זיין דאָס געלד און איז אַריין געגאַנגען מיט דעם אורח און זיין קאַנטאָהר אַריין און האָט בערעכענט וויפיעל עס קומט דעם פריץ כפי זיין חשבון. דערווייל איז אַריין געקומען אַ משרת און האָט געזאָגט דאָס אַ פּריץ וויל צו איהם אַריין געהן. האָט ער איהם געהייסען אַריין קומען דאָס איז געוועזען אַקאַפּיטאַן. און דער צייט איז געוועזען אַ מלחמה דער קאַפּיטאַן האָט איהם געזאָגט דאָס ער האָט בעקומען אַ בעפעהל אַז ער זאָל געהן אויף דעם פראָנט און ער האָט ביי זיך צעהן טויזינד רענדלעך האָט ער מורא זיי ביי זיך צוהאַלטין טאָמער וועט ער גיהרגית ווערען און דער מלחמה און קיין קונדער האָט ער ניט. ביי וועמין וועט בלייבען זיין פערמעגען. צ"כ בעט ער איהם אַז ער זאָל ביי איהם נעמען די צעהן טויזינד רענדלעך ביז ער וועט צוריק קומען פון דער מלחמה און פאַר דעם גיט ער איהם טויזינד רענדלעך. און אויב ער וועט צוריק קומען פון דער מלחמה זאָל ער איהם אָב געבען ניין טויזינד רענדליך און אויב ער וועט ניט צוריק קומען זאָל ער די ניין טויזינד רענדלאַך צו טיילען אויף צדקה. דער גביר האָט ביי איהם צו גענימען דאָס געלד און האָט איהם גיגעבען אַוועקסיל אויף ניין טויזינד רענדליך. דער קאַפּיטאַן איז אוועק געגאנגען דער גביר האָט איהם בעגלייט און האָט איהם געווינשען אז ער זאָל בשלום אהיים קומען פון דער מלחמה. דער אורח האָט אַלעס געזען. האָט דער גביר צו איהם געזאָגט די זעהסט ווי די ישועה פין גאָט קומט כהרף עין דאָס הייסט בטחון. דער מענטש ברוכט אין זיין גאנצען לעבען זיך צו פער לאָזען אויף גאָט. און גאָט העלפט דעם מענש תיכף. יעצט קענסטו שוין אהיים פאָהרען. האָט איהם דער אורח געזאָגט איך האָב ניט אויף די הוצאות האָט איהם דער גביר געגעבען צוויי הינדערט רענדליך נאָר זאָלסט וויסען אז די האָסט דיך נאָך גאָר ניט אויס גילערענט ווי אזוי צי זיין אבעל בטחון איך האָב דיר באלד ניט געגעבען קיין געלד וייל איך האָב געוואָלט זעהן צי די האָסט בטחון יעצט זעה איך אַז דערווייל האָסטו נאָך ניט קיין בטחון ווייל די האָסט מיר ניט בעדארפען ריידען קיין געלד די האָסט דיך בעדאָרפען פער זיכערין אין גאָט אַז ער וועט דיר מזמין זיין געלד. נאָר וואָס עס איז געוועזען איז פערפאַלען נאָר פין יעצט אָהן אין ווייטער שטאַרק דיך אין מדת בטחון:

דער אורח איז אַהיים געפאָהרען אין איז געזעסען פערטראַכט אודות דעם גביר. אויף דעם וועג האָט ער דערהערט אַשטאַרק גשוויין ער איז צי

גיגאנגען

געגאנגען זעהן ווער עס ווײנט האט ער דערזעהן ווי צווײ ווײבער ליגען געבונדען ער האט זײ געפרעגט פאר וואס זײ ליגען געבונדען האבין זײ איהם געזאגט אז מען וויל זײ הארגינען ווײל זײערע מאנען זענען שולדיג דעם פריץ די ראטע און האבין ניט צו בײצאהלען זענען זײ אנטלאפען האט מען זײ גענימען פאר זײערע מאנען (ווײל פערצײטענס האבין די פריצים געהאט רעכט צו הרגנין) האט ער זײ געזאגט ווײנט ניט איך וועל אײך אויס לײזען און האט געזאגט צו די משרתים פון פריץ פיהרט מיך ארײן צום פריץ איך וועל בײצאהלען זײער חוב מען האט איהם ארײן געפיהרט צום זשאנצע דער זשאנצע האט געזאגט אז זײ זענען שולדיג צווײ הינדערט און פופצען רענדליך האט ער גיפרעגט אפשר וועט איהר נעמען הינדערט און פופצען? האט איהם דער זשאנצע גיענטפערט דאס קען איך ניט איך בין ניט דער אײגענטימער פון הויף איך בין נאר א זשאנצע מײן פריץ איז אגרויסער רשע איך האב שוין עטליכע מאהל בעקומען פון איהם א בעפעהל אויף צו הענגען די יודען און איך האב געווארט א צײט ביז יעצט אפשר וועלען זײ קענען בעצאהלען און די מאנען פון די ווײבער האב איך געלאזט אנטלויפען איך האב גירעכינט אז איך וועל שרײבען דעם פריץ אז זײ זענען אנטלאפען וועלין די ווײבער זײן פטור אבער דער אכזר האט מיר געגעבין אבעפעהל אז איך זאל די ווײבער הענגען ע״כ קען איך ניט אבלאזען אפילו אײן פרוטה. דער מענש האט אוועק געגעבען דעם זשאנצע די צווײ הונדערט רענדליך וואס ער האט גענימען בײ דעם גביר און אויף פופצען האט ער געגעבען אמשכן זײן טלית ותפילין די ווײבער האט מען באלד פרײ געלאזט און ער איז זיך געגאנגען זײן וועג אהן געלד און אהן טלית ותפילין. ער האט גידענקט דעם גביר׳ס רײד אז ער זאל זיך פערזינדיגען און גאט און האט זיך געשטארק און פערזיכערט און גאט ב״ה:

ער איז בײנאכט געקומען און אשטאדט ארײן ער האט דארט גינעכטיגט דערווײל איז אהנגעקומען און דער אכסניא ארײן אגרויסער סוחר און זײ האבען בײדע גינעכטיגט און אײן חדר זײ האבען גירעדט אײנער מיט דעם צווײטען אײנער האט גיפרעגט דעם צווײטען פון וואנען ער איז אזוי ווי דער שטײגער איז דער אורח האט גיפרעגט דעם אורח פון וואנען ער איז. האט ער איהם געזאגט פון דער שטאדט ... האט ער איהם גיפרעגט ווער זײן פאטער איז? האט ער גיפרעגט איהר וועט דען קענען מײן פאטער אז איך וועל אײך זאגען ווי אזוי ער הײסט. האט ער איהם גיענטפערט איך וועל איהם קענין איך האב מיט פינף און צוואנציג יאהר צוריק געוואהנט אין דײן שטאדט מײן פאטער הײסט... האט איהם דער אורח געזאגט. האט דער סוחר געזאגט איך האב איהם גוט גיקענט די ביזט זײן זוהן? וואס טוהסטו דא ווי איז דײן עלטירער ברודער

ברודער ? זו האָט איהם אויסגעפרעגט אויף זיין גאַנצע משפחה זיי זענען אַזוי גיזעסין אַגאַנצע נאַכט און געשמיעסט . נאָך דעם האָט דער סוחר גיזאָגט צו איהם איך וועל דיך עפּיס בעטען אין דער שטאָדט ... האָב איך אַ קרוב ער הייסט ... איך דאַרף איהם אָב שיקען אַ חלק ירושה וואָס מיר האָבען גירשנת פון איין קרוב וואָס האָט ניט געהאַט קיין קונדער זיין אַדרעס ווייס איך ניט אויף קלאָהר און וויל איך קען דיין משפחה מן הסתם ביסטו אויך אַזוי ווי דיין משפחה אַ איש נאמן ע״כ בעט איך דיך נעם מיט דאָס געלד איך גיב עס איהם אָב ער איז אַאָרימאן ער ווייסט גאָר ניט פון דער ירושה דער מענש האָט גענימען דאָס געלד. בעזינדער האָט איהם דער סוחר געגעבין שכר טרחה ער האָט דאָס געלד איינגעניית און זיין מלבוש און איז אַוועק געגאַנגען און דעם שטאָדט אַריין ווי דער סוחר האָט איהם געשיקט . ער איז געקומען אין דער שטאָדט אַריין אין האָט זיך נאָר גיפרעגט אויף דעם מענש מיט די אַלע סמנים וואָס דער סוחר האָט איהם געזאָגט האָבין איהם אַלע מענשין פין שטאָדט געזאָגט דאָס עס איז גאָר ניט געוועזען אין ניט דאָ אַזאַ מענש וואָס ער פרעגט. ער איז אַהיים געגאַנגען בפחי נפש אין איז געפאָהרען צים רבי׳ן ר׳ מיכעלי אין האָט איהם דערציילט ווי אַזוי עס איז מיט איהם דערגאַנגען דעם וועג אין דאָס עגמת נפש וואָס ער האָט פין דעם געלד וואָס מען האָט איהם מיט געגעבען אין ער קען דעם מענש ניט געפינען .

האָט איהם דער רבי געזאָגט דאָס געלד האָסטו בעקומען פאַר דעם בטחון עס איז קיין מאָהל ניט געוויזען אין שטאָדט אַזאַ מענש . וואָס האָט דיר געגעבין דאָס געלד איז אויך ניט קיין מענש . נאָר דאָס איז געוועזען דער מלאך וואָס איז בעשאַפען געוואָרען פין דער מצוה וואָס די האָסט אויס געלייזט די צוויי ווייבער . דאָס געלד איז דיין נאָר זעה אַז פין היינט אָהן זאָלסטו זיין אַבעל בטחון אין גאָט זאָל דיר העלפען . פין דאַנען זעהן מיר ווי גרויס רער כח פין בטחון איז מיר זאָלען זיך זוכה זיין צי פערזיכערין אין השי״ת ובזכות זה וועט ער אינז בעווייזען ניסים און וועט אונז אויס לייזען פין גלות אין וועט אונז ברענגען קיין ארץ ישראל במהרה בימינו אמן :

נפלאות הבעל שם

א ווינדערליכע מעשה פון בעל שם טוב ווי אזוי ער האט געזעהן מיט רוח הקודש אז דער קאזיניצער מגיד וועט געבאהרען ווערען

דער בעל שם טוב איז געזעסען פרייטאג צונאכט ביי דעם טיש תיכף נאך דעם קידוש האט דער בעל שם אהנגעהויבען צו לאכען די תלמודים האבען מורא געהאט איהם איבער צו פרעגען און זיי האבין ניט אהנגעזעהן קיין שום זאך וועלכעס דורך דעם זאל דער בע״ש לאכען די זאך איז ביי זיי געוועזין אגרויסע פלא זיי האבען דאס קיינמאהל ניט געזעהן זיי האבען געבעטין ר׳ וואלף קיצעס זיין גרויסער תלמוד אז ער זאל איהם פרעגען וואס דאס לאכען בעדייט וויל שבת צונאכט ווען ר׳ וואלף האט פערייכערט דעם בע״ש די לילקע פלעגט ער איהם צו פרעגען וואס עס איז געוועזען דעם שבת׳דיגען טאג. עס איז טאקי אזוי געוועזען מוצאי שבת איז ר׳ וואלף קיצעס אריין געגאנגען צום בע״ש און איהם גיפרעגט וואס דאס לאכין איז געוועזען? האט איהם דער בע״ש גיענטפערט איך וועל אייך ווייזען. און האט געהייסען איינשפאנין די פערד און מען זאל פאהרען און דער בע״ש האט געהייסען זיינע תלמודים זיי זאלען זיך אויף זעצען אויף דער פיהר און געהייסען מיט נעמען די בגדי חול. מען איז געפאהרען אגאנצע נאכט און דער פריה זענען זיי אהן אהנגעקומען קיין קאזיניץ זיי זענען צו גיפאהרען צום פרנס חודש. נאך דעם דאווינען האט דער בע״ש זיך געהייסען רופען ר׳ שבתי איינבינדער האט איהם דער פרנס חודש געזאגט וואס דארפט איהר דעם אלטען ר׳ שבתי׳ן אמת ער איז אגאנץ ערליכע מענש. ער איז דאך אפראסטער מענש. האט דער בעש״ט גיענטפערט איך וויל דאך ער זאל צו מיר קומען מען האט געשיקט נאך ר׳ שבתי׳ן ר׳ שבתי איז געקומען האט דער בע״ש געהייסען רופען זיין ווייב אויך זי איז אויך געקומען. האט דער בע״ש געזאגט צי ר׳ שבתי׳ן דערציייל נאר מיר וואס די האסט פרייטאג צונאכט געטוהן נאר זאג דעם אמת פער לייקען גאר ניט. יעדער איינער האט אויף גישטעלט די אויערין צי הערען וואס ר׳ שבתי וועט דער ציילען די תלמודים האבין זיך צי געריקט באהנט כדי זיי זאלען הערען. האט ר׳ שבתי זיך אהנגערופען איך וועל אלעס דערציילען וואס איך האב געטוהן אין אויב איך האב דער מיט געזינדוג בעט איך איהר זאלט מיר ארויס געבען אתשובה. אין האט דערציילט. איך בין זיך מפרנס פין אייביגע יאהרען פין איינבינדעריי כל זמן איך האב געהאט כח צי ארבייטען האב איך געהאט פרנסה בריוח איך האט געהאט אביסעל געלד מיין אייגענס איך האב געהאט אמנהג אז דאנערשטיג פלעגט מען ביי מיר איינקויפען כל צרכי שבת פרייטאג זייגער צעהן האב איך אוועק געלייגט מיין ארבייט אין בין

נפלאות הבעל שם

געגאנגען אין שוהל ארײן געזאגט שיר השירים און מעביר געווען די סדרה געזאגט תקינו שבת און האב זיך פערזאמט אין שוהל ביז ך דעם דאווינען:

אויף דער עלטער האב אוך שון ניט קײן כח צו ארבײטען לעב איך שון אב חיי צער און איך קען שוין ניט אײנקויפען דאנערשטיק כל צרכי שבת נאר דעם מנהג צו געהן פרײטאג זײגער צעהן אין שוהל ארײן האב איך ניט אבגעלאזט יענע וואך האב איך ווינציג פערדינט און האב ניט געהאט אויף שבת עס איז געקומען פרײטאג זײגער צעהן און איךהאב גיזעהן אז איך האב ניט אפילו אײן פרוטה אויף שבת און ווײל איך בין קײנמאהל ניט געוואהנט געוועזען צו נעמען קײן נדבות האב איך זיך מישב געוועזען עס איז גלײכער איך זאל פאסטען שבת אײדער איך זאל נעמען בײ יענעם. נאר איך האב מורא געהאט איך וועל אוועק געהן אין שוהל ארײן וועט דא מײן ווײב געמען בײ עמיצען. האב איך זי געבעטען זי זאל ניט נעמען בײ קײנעם אפילו מען וועט זי בעטען זי זאל נעמען ווײל יודען זענען דאך בני רחמנים זײ וועלען זעהן אז איך האב ניט אויף שבת וועלין זײ איהר וועלען געבען איך האב בײ איהר געגימען תקיעת כף אויף דעם און בין זיך אוועק געגאנגען אין שוהל ארײן און איך האב געזאגט מײן ווײב אז איך וועל אהײם געהן פון שוהל גלײך מיט יעדען וועט מען מיך פרעגען פאר וואס עס ברענט זיך בײ מיר ניט קײן ליכט (איך האב אפילו אויף קײן ליכט אויך ניט געהאט) וועל איך דאך מבייש ווערען ע״כ וועל איך אהײם קומען שפעטער ווען אלע מענשען וועלען שוין זײן און דער הײם מיר דארפען מקבל זײן באהבה דאס וואס עס איז אוף אינז נגזר געווארען

איך בין געגאנגען און שוהל ארײן און מײן ווײב האט אויס גיקעהרט די שטיב און זי האט געפינען א אלט מלבוש וואס עס איז איהר פערלאהרין געווארען שוין עטליכע יאהר און אויף דעם מלבוש איז געוועזין זילבערינע קנעפ און גאלד אויסגעהאפטען זי האט אראב גענומען דאס גאלד און זילבער פון דעם מלבוש און זי איז תיכף נעגאנגען צום גאלדשמיט און האט עס פערקויפט און זי האט פון דעם געלד אײנגעקויפט כל צרכי שבת עס איז נאך איבער געבליבען געלד אויף נאך שבת זי האט געקופט חלות פלײש ײן פיש און זי האט געמאכט שבת ברחוה. און ווײל זי האט געוויסט אז איך וועל אהײם קומען שפעט פון שוהל האט זי אהנגעצינדען גרויסע ליכט. בײ נאכט נאך דעם דאווינען ווען יעדער אײנער איז שוין אהײם געגאנגען פון שוהל בין איך הערשט אהײם געגאנגען. איך האב דערזעהן פון דער ווײטענס אז בײ מיר און שטיב לײכט זיך האב איך גירעכינט מײן ווײב האט זיך ניט גיקענט אײנהאלטען און האט זיכער גענימען בײ עמיצען איך בין ארײן געקומען און

שטוב

נפלאות הבעל השם

שטיב אַריין האָב איך גיזעהן עס איז געגרייט צום טיש. ווין אוף קידוש חלה פיש. האָב איך ביי זיך געטראַכט זאָל איך זיך מיט איהם קריגען פאַר וואָס זי האָט גענימען ביי עמיצען וועל איך דאָך פערשטערען דעם שבת האָב איך זיך איינגעהאַלטען און האָב איהר גאָר ניט געזאָגט און איך האָב געמאַכט קידוש אין זיך גיוואַשען אין גיגעסען די פיש. נאָך דעם האָב איך זי גיפרעגט מיט אוויילכע שטימע עס זעהט אויס אַז די קענסט ניט מקבל זיין דאָס שלעכטס? זי האָט מיך ניט געלאָזט אויס פיהרען מיינע רייד אין האָט מיר געזאָגט מיין מאַן? די געדענקסט דאָס קלייד מיט די זילבערנע קנעפ אין מיט גאָלד אויס געהאָפטען וואָס עס איז מיר פערלאָהרען געוואָרען שוין עטליכע יאָהר? איך האָב איהר געענטפערט אַז איך גידענק. האָט זי מיר דערציילט אַז זי האָט עס היינט ביי דעם אויס קעהרען די שטיב האָט זי עס געפינען אין האָט עס פערקויפט אין האָט געמאַכט שבת:

פאַר גרויס שמחה איז מיר געריננען טרערען פין די אויגען אין האָב זיך ניט געקענט איינהאַלטען אין בין אַפוער געגאַנגען פין טיש אין האָב אָהנגענימען מיין ווייב ביי דער האַנד אין האָב מיט איהר געטאַנצט נאָך דעם יאָך האָב איך ווייטער געטאַנצט אין נאָך דעם גאַנצען עסין ווייטער געטאַנצט פאַר גרויס שמחה וואָס השי״ת האָט מיר מזמין געוועזען אויף שבת כיד המלך איך האָב ניט בעדאַרפט נעמען ביי עמיצען הכלל דריי מאָהל האָב איך געטאַנדט מיט מיין ווייב. יעצט רבי אויב איך האָב טאַקי מיט דעם געזינדיגט וואָס איך האָב געטאַנצט מיט מיין ווייב גיט מיר אַרויס אַתשובה איך וועל מקיים זיין וואָס איהר וועט מיך הייסען הגם השי״ת ווייסט דעם אמת אַז מיין כונה איז געוועזען לשם שמים. האָט דער בעל שם געזאָגט צו זיינע תלמוד אַזוי ווי ר׳ שבתי האָט געטאַנצט מיט זיין ווייב אַזוי האָבין די גאַנצע פמליי של מעלה מיט געטאַנצט נאָך דעם האָט דער בע״ש צו גערופען ר׳ שבתיס ווייב אין האָט זי גיפרעגט וואָס זי וויל צו זי זאָל אויס פיהרען איהרע יאָהרען מיט עשירות צו זי וויל בעסער האָבין אַזוהן אוף דער עלטער האָט זי גיענטפערט וויפיעל האָב איך דען נאָך צו לעבען וויל זיי זענען שוין געוועזען קרוב לשבעים איז שוין מיר אַלעס איינס יאָ רייך ניט רייך איך וויל בעסער האָבען אַזוהן האָט איהר דער בע״ש געזאָגט איבער אַ יאהר אין דער צייט וועסטו האָבען אַזוהן וואָס ער וועט דיר דערלייכטען אויף יענער וועלט און זאָלסט איהם רופען ישראל אַזוי ווי איך הייס. עס איז אַזוי געוועזען זי האָט גיהאַט אַזוהן און האָט איהם אַנאָמען גיגעבען ישראל דאָס איז געוועזען הרב הצדיק הקדוש המגיד מקאָזניץ זי״ע:

אַ ווּנדערליכע מַעֲשֶׂה פֿוּן בעש"ט הַקָדוֹשׁ מִיט ר' מֶענְדִילִי וויטעפּסקער :

דער רבי ר' מענדלי וויטעפסקער איז געוועזען דעם רבי'ן ר' בער'ס אַ תלמוד פון קליינער הייט אָהן און ער האָט זייער גוט געלערענט דער רבי ר' בער דאָט איהם שטאַרק ליעב געהאַט. אַ מאָהל נאָך דעם עסין האָט דער רבי ר' בער געזעהן ווי ר' מענדילע איז זייער ליסטיג און געהט זיך און שטיב אַהין און צוריק האָט זיך דער רבי ר' בער אַנידער געשטעלט ביי דער שוועל פון זיין חדר און האָט צו גערופען ר' מענדילע און האָט איהם גיפרעגט מענדעל. ווי פיעל דפין גמרא האָסטו היינט גילערענט? האָט ער איהם גיענטפערט זעקס האָט דער רבי געזאָגט שטילער הייט אַז פון זעקס דפין גמרא געהט מען דאָס היטעל און דער זייט (ער איז געגאַנגען דאָס היטעל און דער זייט) וויפיעל דפין גמרא דאַרף מען שוין לערנען ביז מען זאָל אַראָב נעמען און גאַנצען דאָס היטעל? און האָט צוריק צי געמאַכט די טיהר דער בחור ר' מענדילי (ער איז נאָך געוועזען אַבחור) האָט זיך בערעכינט אַז ער האָט ניט גוט געטוהן וואָס ער איז געגאַנגען אַביסעל מיט התנשאות איז ער צו געלאָפען צים רבינס חדר מיט אַגעוויין און האָט געשריגען רבי עפענט מיר אויף איך ווייס אַז איך האָב געטוהן אַפעלער. האָט דער רבי איהם גיעפענט די טהיר און האָט איהם געזאָגט האָב ניט קיין מורא מיר וועלען ביידע פאָהרען צים בע"ש און ער וועט אינז שוין ווייזען דעם אמת'דיגען וועג. דער בחור איז אַביסעל רוהיג געוואָרען. דיענסטאָג זענען זיי געפאָהרען קיין מעזיביז זיי זענען אָהנגקומען קיין מעזיביז פרייטאָג. דער רבי ר' בער איז תיכף געגאַנגען צים בע"ש און דער בחור ר' מענדילי האָט זיך פערזאָמט אויף דער אַכסניאָ ער האָט זיך שעהן צו גיקעמט און אָב געוואַשען ער איז שטענדיג געוואָהנט געוועזען צו געהן ריין און דער בע"ש איז שוין געוועזען גרייט צום דאַווינען וויל ער פלעגט זיך שטעלען דאַווינען ווען עס עס איז נאָך געוועזען טאָג איז ער געשטאַנען ביי דעם עמוד און געוואַרט ביז ר' מענדעלי וועט קומען. ר' מענדעלי איז אַריין געקומען און בית המדרש אַריין האָט דער בע"ש זיך גישטעלט דאַווינען :

ער האָט איהם ניט געגעבען קיין שלום ביז מוצאי שבת ווען ער האָט גיריייכערט די ליולקע האָט ער צו גערופען ר' מענדעלין און האָט איהם געגעבען שלום. און האָט איהם דערציילט אַ מעשה דער רבי ר' בער און דער רבי ר' יעקב יוסף און רבי ר' לייב מוכיח זענען געשטאַנען בשעת דער בע"ש האָט דערציילט ר' מענדיל'ין די מעשה. און דער מעשה האָט ער איהם מרמז געוועזען זיין פאַסירונג פון דעם טאָג וואָס ער איז געבאָהרען געוואָרען ביז זיין פטורה נאָך דעם האָט ער איהם געזעגענט דער בע"ש האָט געזאָגט דעם רבי'ן ר' בער

אַז דער בחור איז באמת אַ שפּל ביי זיך . ווען דער רבי ר׳ מענדעלי איז עלטער געוואָרען האָט ער פערשטאַנען דעם רמז פון דער מעשה וואָס דער בע״ש האָט איהם דערציילט . ווען ער איז שלאָף געוועזען און וויטעפסק און עס איז פון איהם צו גענימען געוואָרען דעם כח הדיבור האָבען אַלע מענשין וואָס זענען געוועזין און שטיב געווייגט זיי האָבען געמיינט אַז ער וועט נפטר ווערען ער האָט זיך אויף געכאַפּט פון זייער געוויין האָט ער זיי געזאָגט איהר זאָלט ניט מורא האָבין איך וועל נאָך לעבען וויל און דער מעשה וואָס דער בע״ש האָט מיר דערציילט האָט ער מיר מרמז געוועזען אַז איך דארף זיין אין ארץ ישראל און עס איז אַזוי געוועזען ער איז געזינד געוואָרען און איז געפאָרען קיין ארץ ישראל און איז דאָרט נפטר געוואָרען זכותו יגן עלינו ועל כל ישראל אמן :

אַ ווינדערליכע מעשה פון בעש״ט הקדוש מיט איין געטויפטען בישוף וואס ער איז געוואָרען אַ בעל תשובה .

דער בעש״ט הקדוש איידער ער איז נסתלק געוואָרען האָט ער צוזאַמען גערופען אַלע זיינע תלמידים און האָט זיי אָהנגעזאָגט ווי אַזוי זיי זאָלען זיך פיהרען און פון וואָס זיי זאָלען זיך מפרנס זיין. איין תלמיד וואָס איז אויך געוועזען זיין משמש ער האָט געהייסען ר׳ יעקב איהם האָט ער געזאָגט . די וועסט אַרום פאָהרען אויף דער וועלט און די וועסט דערציילען פון מיר מעשיות וואָס די האָסט ביי מיר געזעהן און פון דעם וועט זיין דיין פרנסה . ר׳ יעקב האָט זיך זייער מצער געוועזען און האָט געזאָגט צום בע״ש וואָס וועט זיין מיין תכלית איך וועל אייביג דאַרפען זיין נע ונד ? האָט איהם דער בע״ש געענטפערט זאָרג ניט די וועסט פון דעם רייך ווערען . דער בע״ש איז נסתלק געוואָרען אַלע תלמידים האָבען מקיים געוועזען וואָס דער בע״ש האָט זיי אָהנגעזאָגט און דער ר׳ יעקב איז אַרים געפאָהרען אויף דער וועלט און דערציילט מעשיות פון בע״ש און ער האָט זיך מתפרנס געוועזען בריוח . עס איז פערביי געגאַנגען דריטהאַלבען יאָהר נאָך דעם בעל שם׳ס הסתלקות האָט ר׳ יעקב גיהערט אַז און איטלי׳ איז דאָ אַ גביר וואָס ער גיט פאַר דערציילען אַ מעשה פון בע״ש אַרענדיל . האָט ער ביי זיך געטראַכט איך וועל אַהין פאָהרען איך קען דאָך נתעשר ווערען אַז פאַר יעדער מעשה גוט ער אַרענדיל איך וויס דאָך פיעל מעשיות וועט ער מיר געבען אַסך רענדלאַך . ער האָט זיך געקויפט

אַפערד

אַפֶערד און וואָגֶען און געדינגען אַשמייסער און האָט אָהנגעהויבען צו פאָהרען קיין איטליי ער האָט זיך געזוימט אין וועג זיבען חדשים ווייל אין יעדער שטאָדט האָט ער זיך אָבגעשטעלט און דערציילט מעשיות כדי ער זאָל האָבען אויף די הוצאות . ווי ער איז אָהנגעקומען אין דער שטאָדט אַריין ווי דער גביר האָט דאָרט געוואָהנט האָט ער זיך גיפרעגט אויף דעם גביר האָט מען איהם געזאָגט אַז ער איז אַגרויסער עושר ער בעוואָהנטי זיך גלייך ווי אַ קיסר און ער פיהרט זיך בדרך החסידות ער זיצט אַגאַנצע טאָג על התורה ועבודה זיין מסחר פיהרען מענשען און ער מישט זיך גאָר ניט צום מסחר ער זיצט אַגאַנצע טאָג און לערענט און דאַווינט . שבת ביי דעם עסין בעט ער מען זאָל איהם דערציילען מעשיות פון בע״ש נאָך שבת בעצאָהלט ער פאַר יעדער מעשה וואָס מען דערציילט איהם אַרענדיל. ער וואָהנט שוין דאָ צעהן יאָהר ער איז אַהער געקומען און האָט געקויפט דעם הויף ביי אַמיניסטער און האָט אויף געמאָרט אַשוהל אין הויף אין מען דאַווינט דאָרט און דער פריה און פאַר נאַכט . שבת געהן אַסך מענשין צו איהם צום טיש :

רבי יעקב איז געגאַנגען צום נביר און האָט נעזאָגט צום גביר׳ס אַמשרת אַז ער זאָך זאָגען דעם בעל הבית אַז דעם בעל שם ס משמש איז געקומען און ער וועט איהם דערציילען מעשיות פון בע״ש וואָס זיינע אויגען האָבען עס אַליין געזעהן . דער משרת האָט דאָס דערציילט זיין בעל הבית דער בעל הבית האָט געענטפערט אַז ער זאָל וואַרטען ביז שבת וועט ער דערציילען די מעשיות פון בע״ש און ער האָט איהם אָב געגעבען אַבעזונדער חדר ער זאָל דאָרט זיין :

די גאַנצע שטאָדט איז געוואָהר געוואָרין אַז עס איז געקומען דעם בעל שם׳ס אַ תלמיד זענען זיי שבת אַלע געקומען צים גביר הערען דערציילען מעשיות פין בע״ש . ביי דעם עסין האָט דער גביר געהייסען ר׳ יעקב׳ען דערציילען אַמעשה פין בע״ש ר׳ יעקב האָט אָבער פערגעסען אַלע מעשיות פין בע״ש ער האָט זיך געוואָלט מצייר זיין די צורה פין בע״ש כדי ער זאָל זיך קענען דער מאַנען פין וועלכער מעשה . ער האָט זיך אָבער דאָס אויך ניט נעקענט דערמאַנען דער גביר האָט געשמייכעלט און האָט צי איהם געזאָגט מיר וועלען וואַרטען ביז מאָרגען אפשר וועט איהר אייך מאָרגען דער מאַנען . ר׳ יעקב האָט אַ גאַנצע נאַכט געוויינט אין זיך געמאטערט אפשר וועט ער זיך קענען דער מאַנען אַמעשה פין בע״ש . שבת ביי טאָג ביי דער סעודה האָט איהם דער גביר ווייטער געבעטען ער זאָל איהם דערציילען אַמעשה פין בע״ש ער האָט אָבער גאָר ניט געדענקט האָט ער געזאָגט צים גביר גלייבט מיר עס איז ניט קיין דבר פשוט עס איז איהם נאָך ניט קיין מאָהל אַזעלכעס פאַר געקומען האָט

דער

דֶער גביר גֶעזאָגט מיר ווֶעלֶען ווַארטֶען ביז שָׁלֹש סעודות האָט עֶר אויך ניט גֶעדֶענקט קיין שום מעשה. עֶר איז זייער גֶעווֶעזֶען טרויֶעריג אין בֶעזונדֶער האָבין דֶעם גביר'ס מֶענשֶען גֶעוואָלט איהם אָהנטוהן בזיונות ווייל עֶס האָט זיי פֶערדראָסֶען עֶר האָט גישפֶּעט פין זייער בעל הבית עֶר האָט אָבער דאָס אַלֶעס מקבל גֶעווֶעזֶען באַהבה ווייל עֶר האָט גירֶעכֶענט אפשר וויל מֶען ניט פין הימֶעל אַז עֶר זאָל רייך ווֶערֶען אָבֶער אפשר איז דֶער בע"ש מתרעם וואָס עֶר פאהרט אַזֶעלכע וייטֶע ווֶעגֶען אין אַפרעמד לאַנד אַריין וואָס זיי זענֶען ניט ראוי צו הֶערֶען מעשיות פין בע"ש עֶר האָט תפלה גֶעטוהן צו השי"ת. מוצאי שבת האָט ווייטֶער דֶער גביר אַריין געשיקט איהם פרֶעגֶען צו עֶר האָט זיך שוין דֶער מאַנט עֶר האָט פין דֶעם שטאַרק גֶעליטֶען וואָס מֶען פרעגט איהם אַלֶע מאָהל. עֶר האָט זיך גיט אויס גֶעווייַנט אין איז צו גֶעגאַנגֶען צים גביר אין האָט איהם גֶעזאָגט אפשר וויל מֶען ניט. מן השמים אַז איך זאָל רייך ווֶערֶען אָדֶער איך זאָל אויף דעם אָרט ניט דֶערציילֶען קיין מעשיות איך וויס אַז דאָס איז ניט קיין פראָסטֶע זאַך איבֶער דֶעם וויל איך אַהיים פאָהרען. האָט איהם דֶער גביר גֶעבֶעטֶען אַז עֶר זאָל נאָך ווַארטֶען ביז דינסטאָג אין אויב ביז דינסטאָג ער וועט זיך ניט דֶערמאַנֶען וועט עֶר אַהיים פאָהרֶען ר' יעקב איז גֶעבליבֶען ביי דֶעם גביר ביז דינסטאָג אין האָט זיך גאָר ניט דֶער מאַנט עֶר האָט זיך אָבגֶעזֶעגינט מיט דֶעם גביר און האָט זיך אויף געזעצט אויף דֶער פיהר אַוועק צו פאָהרען ווי ער איז גיזֶעסען אויף דֶער פיהר האָט עֶר זיך דֶערמאַנט אַווינדֶערליכע מעשה פון בע"ש. עֶר איז צוריק אַריין געגאַנגען צום גביר און האָט גֶעהייסֶען זיין משרת אַריין געהן זאָגען דעם גביד אַז עֶר האָט זיך שוין דערמאנט א מעשה דֶער גביר האָט איהם אריין גֶערופֶען צו זיך און חדר אריין און האָט איהם גֶעהייסֶען דֶערציילֶען די מעשה האָט ר' יעקב אָהגֶעהויבֶען צו דֶעציילֶען:

אַמאָהל פאר דעם נוצרישֶען פסח איז דֶער בע"ש געווֶעזֶען זייער טרוד אגאַנצֶען שבת תיכף נאָך הבדלה האָט עֶר גֶעהייסען איינשפאַנֶען די פערד און מיט גֶענימען מיט זיך נאָך צוויי מֶענשֶען און מיר האָבען ניט גֶעוויסט ווי מען פאָהרט און דֶער פריה זענֶען מיר אריין געקומען אין אגרויסֶע שטאָדט אריין די פֶערד האָבען זיך גישטֶעלט לעבֶען אַגרויס הויז. דֶער טויֶער און די פֶענצטער זֶענען גֶעווֶעזֶען פֶער מאַכט דער בע"ש האָט גֶעדֵייסען אָהנקלאַפּען מיר דאַבין אָהנגֶעקלאַפּט איז אַרויס געקומען אַ אַלטע אשה און האָט גֶעשריגען אויף אינז וואָס ווילט איהר דאָ היינט. איהר זֶענט אַלע און איין סכנה ווייל

דעם

דעם טאג ליידען ניט די נוצרים קיין יוד וועלכען יוד זיי טרעפען און גאס הרג'נן זיי איהם אויב זיי טרעפען ניט קיין יוד און גאס ווארפען זיי א גורל אויף וועלכען יוד. און וועלכער ער פאלט אריין אין זייער גורל אריין איז איהם ביטער זיי שלעפען איהם ארויס פון שטיב און טוהן איהם אהן ענוים קשים ביז ער בלייבט טוידט ביי זיי אין די הענט. און אויב וועלכער נוצרי וועט אייך טרעפען וועט ער אייך הרגנ'ן און מיר קענען אויך ליידען דורך אייך אנטלויפט אינטער דער שטאדט. דער בע"ש האט ניט געקוקט אוף איהרע רייד און איז גלייך אריין און הויף אריין און איז ארויף געגאנגען אויף דעם גארען און האט געהייסען אריין נעמען די חפצים און שטיב אריין אלע מענשען פון שטיב זענען גילעגען און שטיב און האבין גאר ניט גרעדט פאר גרויס פחד. און די זקנה איז אריין געקומען און שטיב אריין און האט זיך געקריגט מיט דעם בע"ש דער בע"ש האט איהר גאר ניט גיענטפערט דער בע"ש איז צו געגאנגען צום פענצטער און פערשארצט די פארהאנג פון פענצטער און האט ארויס גיקוקט און גאס אריין. די זקנה האט נאך מעהר געשריגען אוף דעם בע"ש פאר וואס ער האט פערשארצט די פארהאנג, ער האט אבער אוף איהרע רייד גאר ניט געקוקט. דער בע"ש האט גיזעהן ווי און דער גאס שטעהט א בימה מיט דרייסיג טרעפ און אגרויסער המון שטעהן ארים דער בימה אוןווארטען אויף דעם בישוף דערווייל האט זיך דערהערט אקלונגערייי אז דער בישוף קומט אהן:

דער בע"ש איז אזוי געשטאנען ביי דעם פענצטער און ארויס געקיקט פליצלונג האט ער מיך צי גערופען און האט מיר געזאגט געה צים בישוף און זאג איהם אז ער זאל תיכף צי מיר קומען. די מענשען פון שטיב האבין דאס דער הערט האבין זיי אהנגעהויבען צי ציטערן און האבין אהגגעהויבען צי שרייען אויף דעם בע"ש צי ביסטו אחסר דעה די שיקסט אמענש צי הרגנן מען וועט דאך איהם הרגנן זיי האבין דעם בע"ש געשאלטען אבער ער האט גאר ניט געקוקט אויף זיי און האט מיר געזאגט געה גיך האב ניט קיין מורא. איך האב דאך געוויסט אז ער ווייסט וואס ער טהיט בין איך ארויס געגאנגען אהן מורא און איך בין צי געגאנגען צי דער בימה און עס האט מיר קיינער גאר ניט געזאגט און איך בין צי געגאנגען צים בישוף און האב איהם געזאגט אוף יודיש דער בעש"ט איז דא היר ער רופט אייך איהר זאלט תיכף צי איהם קומען. דער בישוף האט מיר גיענטפערט איך ווייס אז ער איז דא זאג איהם אז נאך דער דרשה וועל איך קומען. די מענשען פון שטיב האבין ארויס גיקוקט דורך די פענצטער און האבין געזעהן ווי איך בין געוועזען ביי דער בימה און גערעדט מיט דעם בישוף זיי האבין זיך פערווינדערט זיי האבין פערשטאנען אז דאס איז אגעטליכע זאך זענען זיי צי געגאנגען אי
איבער

איבֶּער געבּעֶטעֶן דעֶם בעש״ט אַז עֶר זאָל זיי מוחל זיין עֶר האָט זיך ניט געֶמאכט הערעֶנדיג ניט זייערעֶ ערשטעֶ רייד ניט די יעֶצטיגעֶ רייד. איך האָב דעֶם בעש״ט געֶזאָגט דעֶם בּישוף׳ס עֶנטפעֶר האָט עֶר אויף מיר געֶגעֶבּעֶן אַגעֶשריי אין געֶזאָגט געֶה נאָך אמאָהל צים בּישוף אין זאָג אידם אז עֶר זאָל תיכף קומעֶן צו מיר עֶר זאָל ניט זיין קיין שוטה. איך בּין צוריק געֶגאנגעֶן צי דעֶר בּימה אין עֶר האָט שון אָהנגעֶהויבּעֶן צי דרשנן האָב איך אידם געֶגעֶבּעֶן אשלעפּ ביי זיין מלבוש אין האָב אידם געֶזאָגט אז דעֶר בעש״ט הייסט אידם תיכף קומעֶן. דעֶר בּישוף האָט געֶזאָגט צים פאָלק זיי זאָלעֶן וואַרטעֶן אַביסעֶל עֶר דאַרף אַוועֶק צי געֶהן עֶר וועֶט באַלד צוריק קומעֶן. דעֶר בּישוף איז מיט מיר געֶגאַנגעֶן אין איז אַריין געֶגאַנגעֶן צים בעש״ט זיי זעֶנעֶן ביידעֶ אַריין געֶגאַנגעֶן אין אַבּעֶזינדעֶר חדר זיי האָבּין פעֶרשלאָסעֶן די טהיר אין זיי זעֶנעֶן דאָרט גיזעֶסעֶן אַ עֶרך פין צוויי שעה נאָך דעֶם איז דעֶר בעש״ט אַרויס געֶקומעֶן פין חדר אין האָט געֶהייסעֶן שפּאַנעֶן די פעֶרד אין מיר זעֶנעֶן אַוועֶק געֶפאָהרעֶן אין וואָס עֶס איז געֶוואָרעֶן מיט דעֶם בשוף ווייס איך ניט. אין ווי אַזוי די שטאָדט הייסט ווייס איך אויך ניט:

וְוִי ר׳ יעקב האָט גיעֶנדיגט די מעשה האָט דעֶר גביר אויף געֶהויבּעֶן זיינעֶ הענד און געֶלויבּט גאָט און האָט געֶזאָגט ר׳ יעקבין איך ווייס אַז די זאָגסט אמת אַזיי ווי איך האָב דיך דערזעֶהן האָב איך דיך דעֶרקעֶנט נאָר איך האָב זיך ניט ווייסענדיג געֶמאַכט איך וועל דיר דעֶרציילעֶן די גאַנצעֶ מעשה איך בּין דעֶר בּישוף וואָס מעֶן האָט מיך גערופּעֶן איך בּין געֶוועֶזעֶן פריהר אַייד איך בּין געֶוועֶזעֶן אַגרויסעֶר חכם און איך האָב געהאַט אַגרויסעֶ נשמה אין איך בּין אַריינגעֶפאַלעֶן לעמקי הקליפות און דעֶר בעש״ט האָט מיך אַרויס געֶנימעֶן מעמקי הקליפות ווייל איך האָב געֶהאַט זכות אבות ווייל מיינעֶ עֶלטערין זענעֶן געֶוועֶזעֶן הייליגעֶ מעֶנשעֶן. דעֶר בעש״ט האָט אלעֶ מאָהל מיט מיר גירעֶדט בחלום אז איך זאָל ווערעֶן צוריק איוד די נאכט פון דעֶם נוצרישעֶן האָב איך אידם צו געֶזאָגט אז גאנץ פריה איידעֶר דעֶר המון וועֶט זיך איינזאמלעֶן הערעֶן מיין דרשה ווייל איך פלעֶג צו דרשינן שלעֶכטס אויף יודעֶן וועֶל איך אנטלויפעֶן. איך האָב זיך אויף געֶהויבּעֶן און דעֶר פריה האָט זיך און מיר די קליפה געֶשטארקט איך האָב אָבּעֶר גיזעֶהן אז דעֶר בעש״ט איז געֶקומעֶן האָב איך גיקלעֶהרט וואָס איך זאָל טוהן, ווי איך האָב געזעֶהן אז דעֶר גאנצעֶר המון איז שוין געֶקומעֶן און ווי איך האָב גיגעֶבּעֶן איין טריט האָט מעֶן אָהנגעהויבּעֶן צו קלינגעֶן האָט מיך דעֶר יצר ניט געֶלאָזט איך זאָל פעֶרלאָזעֶן דעֶם גאנצען כבוד און בּין געֶגאַנגעֶן דרשנ׳ן. ווי די ביסט געקומעֶן און האָסט מיך גערופעֶן האָב איך נאָך געֶוואָלט פריהר זאָגעֶן די דרשה אָבּעֶר ווי די ביסט געֶקומעֶן און האָסט מיך געֶרופעֶן דאָס צווייטע מאָהל בּין איך געֶוואָרעֶן אַ אנדעֶרעֶר מעֶנש

אין

און בין תיכף געגאַנגען צום בע״ש דער בע״ש האָט מיר געגעבען אַתיקון און בין געוואָרען אַ בעל תשובה גמור און האַלב פערמעגען האָב איך צוטיילט אָרימע לייט און אַפּערטיל פערמעגען האָב איך אַוועק געגעבען דעם קיסר ער זאָל מיך לאָזען אַרויס פאָהרען און אַצווייטע מדינה. דער בעש״ט האָט מיך געזאָגט וואָס איך זאָל טוהן כדי איך זאָל מתקן זיין מיין נשמה און ער האָט מיר געזאָגט די וועסט האָבין אַ סימן אַז מען האָט דיר מוחל געוועזען דיינע זינד אַז אַמענש וועט צו דיר קומען און וועט זיך דערציילען דיין אייגינע מעשה זאָלסטו וויסען אַז מען האָט דיר מוחל געוועזען דיינע עונות:

אַזוי ווי איך האָב דיך געזעהן האָב איך באַלד תשובה געטוהן און אַזוי ווי איך האָב גיזעהן אַז די האָסט פערגעסען אַלע מעשיות פון בע״ש האָב איך פערשטאַנען אַז דאָס איז דורך מיר האָב איך נאָך מעהר תשובה געטוהן און ב״ה אַז מיין תשובה איז אָהנגענימען געוואָרען און יעצט ווייס איך אַז מען האָט מיר מוחל געוועזען מיינע עבירות. יעצט וועסטו שוין ניט דאַרפען אַרום פאָהרען אויף דער וועלט צו דערציילען מעשיות איך וועל דיר געבען פיעל געלד וואָס די וועסט האָבען פון דעם צו לעבען כל ימי חייך:

אַ ווינדערליכע מַעֲשֶׂה פון בעש״ט הַקָדוֹשׁ זצ״ל:

דעם בעל שם׳ס תלמידים האָבין אַמאָהל געבעטען דעם בע״ש אַז ער זאָל זיי ווייזען אליהו הנביא ז״ל. האָט ער זיי צו געזאָגט אַז ער וועט זיי ווייזען. אַמאָהל איז דער בע״ש אַרויס געגאַנגען אויף דעם פעלד פרייטאָג ביי טאָג מקבל שבת זיין ער פלעגט אַרויס געהן צוויי דריי שעה פאַר נאַכט און ער פלעגט מקבל שבת זיין און זאָגען פאַר זיינע תלמידים דברי תורה. פלוצלונג מען האָט שוין געוואָלט מקבל שבת זיין נאָר עס איז נאָך געוועזען טאָג האָט דער בע״ש געזאָגט אַז ער וויל רייכערען אַליקע האָבען די תלמידים זיך צושפרייט אויף די וועגען אפשר וועלען זיי טרעפען אַמענש מיט אַליקע זיי זאָלען זי לייהען פאַר דעם בעל שם׳ס וועגען. זיי האָבען אָבער קיינעם ניט געטראָפען זיי זענען צוריק גיקומען און געזאָגט דעם בע״ש אַז זיי האָבין

נִיט קֵיינֶעם גֶעטְרָאפֶען הָאט דֶער בעש"ט זִיךְ אוֹיף גִישְׁטֶעלְט אוּן זִיךְ אוּמגִיקִיקְט אוּנהָאט געזאָגט צוּ זֵיינֶע תלמידים אִיךְ זֶעה אַשלאַחשִׁיטש גֶעהֶן גֶעהט אִיהם אַקֶיינֶען אפשר הָאט עֶר אַלִילְקֶע בֶּעט אִיהם אַז עֶר זָאל זִי אֵייךְ לֵייעֶן דִי תלמידים זֶענֶען אַקֶעגִין גֶעגַאנגֶען דֶעם שלאַחשִׁיטש אוּן הָאבֶּען אִיהם גִיפְרֶעגְט צוּ עֶר הָאט בַּיי זִיךְ אַלִילְקֶע הָאט עֶר זֵיי גִיעֶנְטפֶערְט אַז עֶר הָאט הָאבִּין זֵיי אִיהם גִיבֶּעטֶען אַז עֶר זָאל זֵיי לֵייהֶען דִי לוּלְקֶע פַאר זֵייעֶר רַבִּינ'ס וֶועגֶען. הָאט עֶר זֵיי גִיעֶנְטפֶערְט אִיךְ ווִיל אִיהם אַלֵיין געבּען דִי לוּלקע אִיךְ קֶען אֵייעֶר רבין אִיךְ הָאבּ אִיהם שׁוֹין עֶטְלִיכֶע מָאהל גֶעזֶעהֶן. דֶער שלאַחשִׁיטש אִיז מִיט זֵיי גֶעגַאנגֶען אִין אִיז צִי גֶעקוּמֶען צוּם בעש"ט אִין הָאט אַרוֹיס גֶענִימֶען דִי לוּלְקֶע אִין הָאט אַרֵיין גֶעלֵייגְט טַאטִין אִין הָאט גֶעמַאכְט פֵייעֶר אִין דֶער בעש"ט הָאט גִירֵייכֶערְט דִי לוּלְקֶע בַּיי דֶעם רֵייכֶערִין הָאט אִיהם דֶער בעש"ט גִיפְרֶעגְט צִי דִי תבואה אִיז גֶערָאהטֶען צִי זִי אִיז שֶׁעהן גֶעוואַקסֶען אִין ווִי אַזוֹי זִי אִיז בַּיי דעם מלִיצֶען צִי זִי גִיט אַרוֹיס אַסךְ זַארנֶעס דִי תלמודים הָאבִּין זִיךְ גִיט אַומגֶעקוּקְט אוֹיף דֶעם שלאַחשִׁיטש זֵיי הָאבִּין זִיךְ דֶער ווֵייל געחזרת דִי דברי תורה וואָס דֶער בעש"ט הָאט זֵיי גֶעזָאגְט. דֶער בעש"ט הָאט אָבּ גערֵייכֶערְט דִי לוּלְקֶע אִין הָאט זִי צוּרִיק גֶעגֶעבֶּען דֶער שלאַהשִׁיטש אִין דֶער שלאַחשִׁיטש אִיז זִיךְ אַוועֶק גֶעגַאנגֶען הָאט דֶער בעש"ט געזאָגט צִי זֵיינֶע תלמידים אַז יֶעצְט הָאבּ אִיךְ מקיים גֶעווֶעזֶען דִי הבטחה וואָס אִיךְ הָאבּ אֵייךְ צִי גֶעזָאגְט אַז אִיךְ ווֶעל אֵייךְ ווֵייזֶען אליהו הנביא ז"ל הָאבּ אִיךְ אִיהם אֵייךְ גֶעווִיזֶען. הָאבִּין זֵיי אִיהם גִיפְרֶעגְט פַאר וואָס הָאט אִיהר אוּנז נִיט גֶעזָאגְט אַז דָאס אִיז אליהו וואָלטֶען מִיר אִיהם גֶעווֶעזֶען עֶפִּיס גִיפְרֶעגְט מִיר וואָלטען זִיךְ בַּיי אִיהם געווֶעזֶען וואָס אוֹיס גֶעלֶערֶענְט? הָאט זֵיי דֶער בעש"ט גִיעֶנְטפֶערְט ווֶען אִיהר זָאלט גֶעווֶעזֶען אַלֵיין פֶערשְׁטֶעהֶן אִין מִיךְ פרֶעגֶען אִיהם אִין דִי אוֹיגֶען ווֶער עֶר אִיז וואָלט אִיךְ אֵייךְ גֶעווֶעזֶען גֶעזָאגְט אִין וואָלט אִיהם גֶעווֶעזֶען גִיפְרֶעגְט אֵייךְ אִין דִי אוֹיגֶען וואָס אִיהר וואָלט נאָר גֶעווֶעזֶען פֶערלַאנגְט אָבֶּער אַז אִיהר הָאט אַלֵיין נִיט פֶערשְׁטַאנֶען צִי פרֶעגֶען ווֶער עֶר אִיז הָאבּ אִיךְ נִיט גֶעהַאט קֵיין רשות מגלה צִי זֵיין מִיר זָאלֶען זוכה זֵיין אליהו זָאל שׁוֹין צִי אוּנז קוּמֶען מִיט אַבשורה טובה במהרה בימינו אמן:

אַ װוּנדערליכע מעשה פון בעש״ט ז״ע.

אין מעזיבוז האָט געוואוינט אַ יוד אַ תלמוד חכם אַ ירא שמים ער איז יומם ולילה געזעסען און געלערענט . ער איז אָבער געוועזען אַ גרויסער אָרעמאַן ער האָט זיך דערנערט וואָס עמיצער פלעגט איהם אַמאָהל עפּיס צו שענקען פון דעם האָט ער מיט זיינע בני בית געלעבט . זיין ווייב איז אויך געוועזין אַ צדיקת און זי האָט איהם ניט מצער געוועזין כדי ער זאָל קענין זיצען און לערנען זיינע טעכטער זענין אָבער דערוואַקסען געוואָרען ער האָט זיי בעדאָרפען חתונה מאַכין האָט זי צו איהם געזאָגט אמת מיר פערלאָזען זיך אויף גאָט ער וועט אינז העלפין אָבער וואס זאלען מיר טוהן מיט אינזערע קינדער מען דאַרף דאך זיי חתונה מאַכין און מיר האבען גאר ניט . דער מאַן האט איהר געענטפערט וואס זאל איך טוהן גאט האט נאך ניט געשיקט זיין הילף מסתמא וועט ער שיקען . זיין ווייב האָט אָבער געגלייבט און בעש״ט און ער איז געוועזען אַ מתנגד . האָט זי איהם געזאָגט פאָלג מיך פיעל מענשען ווערען ביי איהם געהאָלפען געה אַריין צום בע״ש ער זאָל אויף אונז מתפלל זיין און וואָס ער וועט דיר זאָגין אַזו וועסטו טוהן:

דער יוד איז געגאַנגען צום בע״ש און האָט איהם דערציילט זיין ביטערע לאַגע . האָט איהם דער בע״ש געהייסען פאָהרען קיין קאָזמיר און דאָרט זאָל ער זיך פרעגען אויף אַ בעל מלאכה און ער האָט איהם געזאָגט ווי אַזוי ער הייסט און ער זאָל זיך גוט נאָך פרעגען אויף איהם און פון דאָרט וועט ער שוין אַהיים קומען צו פרידען . דער יוד איז געגאַנגען קיין קאָזמיר צו פיס ביז ער איז געקומען קיין קאָזמיר . דער שטייגער איז אַז אַ אומבעקאַנטער אָרימאַן קומט און אַשטאָדט אַריין געהט ער דאָס ערשטע און בית המדרש אַריין . ער איז געגאַנגען און בית המדרש אַריין און ער האָט זיך געפרעגט אויף דעם מענש האָבען זיי איהם געענטפערט ניט אַזוי וואָס עס געפינט זיך ניט און בית המדרש נאָר עס דאַכט זיך זיי אַז אַזא מע״ש געפינט זיך ניט אין דער גאַנצער שטאָדט דער נאָמען איז ביי זיי אימבעקאַנט געוועזען. דער מענש האָט געהאַט גרויס עגמת נפש ער איז געגאַנגען אַערך פין זעכציג מייל צו פיס ער זאָל טרעפען דער מענש צים סוף געפינט ער איהם ניט . ער איז געגאַנגען אין אַ צַנדער בית המדרש אַריין אין האָט זיך געפרעגט אויף דעם מענש ער האָט אויס גירעכנט אַלע סמנים וואָס דער בע״ש האָט איהם געזאָגט ביז די זאַך איז מפורסים געוואָרען אויף דער גאַנצער שטאָדט אַז אַ פרעמדער מענש פרעגט זיך אויף אַזא אין אַזאַ מענש עס זענען צו איהם געקומען אַלטע לייט אין האָבין איהם געזאָגט צו וואָס פרעגט איהר אייך אויף דעם מענש אַ רשע עס איז שוין מעהר פין זעכציג יאָהר וואָס ער לעבט שוין ניט אין די זקנים האָבין איהם געזאָגט

אַז

אז ער איז געוועזען אזא רשע אז ער האט ניט אדורך געלאזט קיין איין עבירה פין דער וועלט ער זאל זי ניט טוהן. דער יוד האט זיי ניט דער ציילט צי וואס ער פרעגט זיך אויף דעם מענש נאר די זקנים האבין אויס גירעכענט די אלע מיאוסע זאכען וואס ער פלעגט טוהן הכלל ער איז געוועזען א רשע וואס עס איז ניט דא דאס גלייכען צי איהם :

דער יוד איז נעבעך צוריק אהיים געגאנגען אהן אשום ישועה ער איז נעבעך געוו'עזען מועד פין דעם וויטען וועג. תיכף אזוי ווי ער איז געקומען צוריק קיין מעזיבוז איז ער גלייך אריין געגאנגען צים בע"ש כדי ער זאל וויסען די כונה פין בע"ש וואס ער האט איהם געשיקט קיין קאזמיר. ער האט דערציילט דעם בע"ש אז ער איז געוועזען אין קאזמיר אין ער האט זיך גיפרעגט אויף דער מענש עס איז טאקי דארט געוועזען אזא מענש נאר שוין זעכציג יאהר איז ער שוין טוידט אין ער איז געוועזען א רשע גדול ער האט איהם דערציילט פין זיין רשעת וואס די מענשען האבין איהם פין איהם דערציילט אז ער האט ניט אבגעלאזט קיין עבירה פין דער וועלט וואס זאל ניט האבין עובר געוועזען :

האט איהם דער בעש"ט גיענטפערט די ביסט דאך א תלמיד חכם און די גלייבסט דאך אז אמענש קען אמאהל מגולגל ווערען כדי ער זאל מתקן זיין וואס ער האט פריהר קאלע געמאכט זאלסטו וויסען אז די ביסט דער גילגול פון יענעם רשע און די דארפסט מקבל זיין אלעס באהבה ווייל השי"ת טוהט אלעס באמת וביושר. ווי דער מענש האט גיהערט די רייד פון בעש"ט האט ער ממאס געוועזען בתעניגי עולם הזה און איז גיזעסען יומם ולילה און גילערענט מיט גרויס התמדה און איז געווארען פון בעל שם'ס תלמידים זי"ע ועכי"א

א וואונדערליכע מעשה פון בעש"ט הקדוש זצ"ל.

דער בעש"ט איידער ער איז נתגלה געווארען פלעגט ער זיך בעהאלטען און וועלדער כדי עס זאל איהם קיינער ניט שטערען צו זיין עבודה צום מעהרסטען פלעגט ער זיין צווישען קיטוב און קאסוב צווישען גרויסע בערג און דארט האט ער געהאט א מערה וואס ער פלעגט זיך דארט בעהאלטען און ער האט דארט געהאט א מקוה וואס פלעגט זיך דארט טובל זיין די מקוה איז נאך דא היינט יעדער איינער זעהט זי :

דער

דער בע״ש האָט אָהנגעהויבען נתגלה ווערען ער האָט אָהנגעהויבען צו ווייזען נפלאות און צו זיין אַ פועל ישועות כדי ער זאָל מושך זיין די יודען לעבודת הבורא ער האָט שוין אָהנגעהויבען מפורסים ווערען. און דער זעלבער צייט איז געוועזען און דער שטאָדט העליטש אַגרויסער גביר און ער האָט גיהאַט אַ בת יחידה און זי איז משוגע געוואָרען און קיין שום דאָקטער האָט איהר ניט גיקענט העלפען. האָבען מענשען מייעץ געוועזען דעם גביר ער זאָל בעטען דעם בע״ש ער זאָל צו איהם קומען און ער זאָל איהם היילען די טאָכטער. דער גביר האָט אַזוי געטוהן און איז געפאָהרען נאָך דעם בע״ש. דער בע״ש איז מיט איהם געפאָהרען קיין העליטש זייער וועג איז געוועזען דורך דער שטאָדט פיסטען און זיי האָבען דאָרט גינעכטיגט און מיטען דער נאַכט האָט זיך דערהערט אַ געוויין אַ יללה אין שטאָדט און מען האָט אויס גערופען און אַלע גאַסען יעדער מענש וואָס האָט גאָט און הארץ זאָל אויף שטעהן פון זיין גילעגער און ער זאָל מתפלל זיין צו גאָט אפשר וועט גאָט אויף אונז רחמנות האָבען. האָט דער בעש״ט גיפרעגט וואָס דאָס געשריי איז? האָט מען איהם דערציילט אַז דעם שר׳ס טאָכטער איז משוגע געוואָרען און די דאָקטוירים האָבען זי מייאש געוועזען האָבען די גלחים אַ עצה געגעבען דעם שר אַז ער זאָל הייסען איינזאַמלען אַלע יודען און זיי זאָלען מתפלל זיין אויף זיין טאָכטער זי זאָל געזינד ווערען און אויב זי וועט ניט געזונד ווערען דורך זייער תפלה איז אַ סימן אַז גאָט וויל ניט די יודען און דורך זיי איז דעם שר׳ס טאָכטער משוגע געוואָרען. ווער ווייסט וואָס עס קען זיין אויב זי וועט ניט געזינד ווערין וואָס פאַר אַ גזירה ער וועט גוזר זיין אויף די יודען:

האָט דער בעש״ט געזאָגט געהט זאָגט דעם שר אַז עס איז געקומען אַ חכם פון די יודען און ער זאָגט אַז ער וועט זי היילען די יודען זענען געגאַנגען צום שר און האָבען איהם דאָס געזאָגט. דער שר האָט געהייסען דעם בע״ש קומען. דער בע״ש איז געגאַנגען צום שר און געהייסען אַז עס זאָל יעדער אַרויס געהן פון דער שטיב וואָס דעם שר׳ס טאָכטער ליגט און מען זאָל אַרויס נעמען אַלע בילדער פון שטיב און האָט זי גיהייסען בינדען און מען זאָל זי לייגען אויף דער לינקער זייט וועט ער אַריין געהן זי היילין מען האָט אַזוי געטוהן ווי ער האָט געהייסען:

האָט זיך בעהאַלטען אַגלח און דער שטיב כדי ער זאָל זעהן וואָס ער וועט טוהן אַזוי ווי דער בע״ש איז אַריין געקומען און שטיב אַריין האָט ער געזאָגט עס איז נאָך דאָ אַ מענש און שטיב נעמט איהם אַרויס. מען האָט גוט געזיכט מען דאָט דעם גלח געפינען ער האָט געמוזט אַרויס געהן דער בע״ש האָט אַרויס גענימען אַ פאַטשיילע פון קעשינע און האָט זיך פערבינדען די האָר פון קאָפּ און פון דער באָרד מען זאָל ניט אַרויס זעהן קיין

הער

האָר און איז צו געגאנגען צו איהר און האָט איהר איינגערוימט עטליכע ווערטער און אויער אַריין און ער איז אַרויס געגאנגען און האָט געזאָגט מען קען זי שוין אויפבינדען זי איז שוין געזינד און עס איז אזוי געוועזען :

דער בע״ש איז פין דאָרט אַוועק געפאָהרען קיין העליטש מיט דעם גביר . האָט דער בע״ש זיך מיישב געוועזען איך דאַרף דאָ ניט דוחק את השעה זיין זי זאָל געהיילט ווערען אין איין רגע דאָרט ביי דעם שר איז דאָך געוועזען אַ צרת רבים האָב איך געמיזט אין איין רגע זי היילען אָבער דאָ איז עס ניט אַזוי נויטיג איך זאָל דאַרפען משמש זיין בשמות הקדושים . אין ער האָט געהייסען אַריין ברענגען די משוגנע דאָרט ווי ער האָט געדאַווענט כדי זי זאָל הערען הייליגע ווערטער אין אויך זי זאָל הערען קריאת התורה ווערט פין איהר אַוועק געהן אַלעס שלעכטס . דער בע״ש איז דאָרט געוועזען לערך פיער וואָכין אין דער גביר׳ס טאָכטער איז געזינד געוואָרען :

דאמאָלסט ווען דער בע״ש איז געוועזען אין העליטש איז דאָרט געוועזען אַ רב ער האָט געהייסען ר׳ זאב ער איז געוועזען אַגרויסער תלמיד חכם ער האָט גיט נאָך געקוקט דעם בע״ש כדי ער זאָל וויסען וואָס ער איז . ערב שבת פלעגט דער בע״ש זיך שטעלען דאַווינען מנחה פאַר דעם עמוד עטליכע שעה פאַר מנחה אַזוי ווי עס איז אינז ידיעה אַז אין דער צייט פלעגט ער מתקן זיין נשמות ער פלעגט שטעהן שמונה עשרה פיער שעה דער רב האָט די זאַך זייער פערדראָסען פאַר וואָס ער שטייט אַזוי לאנג שמונה עשרה האָט ער ביי זיך גיטראַכט ווער ווייסט וואָס ער טהוט יעצט איז ער צו געגאַנגען אין האָט אויף געהויבען דעם בעל שם׳ס טלית אין האָט אָהנגעקוקט דעם בע״ש איז ער אַנידער געפאַלען חלשות מען האָט געמוזט ברענגען אַ דאָקטור ער זאָל איהם דער מינטערין אין איז שלאַף געוועזען דריי חדשים אין ער האָט דערציילט אַז בשעת ער האָט אָהנגעקוקט דעם בע״ש אַזוי ווי ער איז געוועזען אַשעהנער מענש אַזוי האָט ער איהם יעצט געזעהן ווי זיין פנים איז געוועזען ווייס אַזוי ווי אַ מת אין זיינע אויגען האָבען אַרויס געשטאַרט אין עס האָט פין זיי געריגען טרערען אין איז געשטאַנען גלייך אָהן אַשום תנועה איז אויף איהם געפאַלען אַפחד אין איז פערחלשת געוואָרען אין ער איז געוואָרען נכנע צים בע״ש ווייל ער האָט געזעהן אַז ער איז אַ איש קדוש ונורא זי״ע ועכי״א :